ԺԱ. ՏԱՐԻ 3080 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 6 ՄԱՐԵՐԻ 4386 13 ՄԱՅԻՍ 1894 20 ԶԻԼԳԱՏԷ 1311 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ Է ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախսին փոխարէն		Դրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԲԻԷՌ ԼՕԹԻԻ ՀԵՏ
ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Hôtel Royalի սալոնին մէջ կ'ընդունի զիս Բիէռ Լօթի կամ ճիշդ իր անուամբը՝ ծովային տեղակալ Պ. Ժիւլիէն Վիօ։ Պարզ, անսեթեւեթ անձ մը, որուն գորշ կապոյտ, թափանցիկ աչքերը, միջահասակ աւելի նիհար քան գէր կազմուածքը երբեք չէին մատներ նաւապետի մը կերպարանքը։ Կատարեալ ճէնթըլմէնի քաղաքակիրթ ձեւերով, համեստ շնորհներով, մեղմ ձայնով այդ Ակադեմականը երբեք չէր յիշեցներ ծովային տեղակալը, հանճարեղ գրողը, որ անյայտ պտտած երկիրներուն մէջ թողուցած է եւին տրոփող սրտեր, սիրահեղ հոգիներ։ Արեւակէզ դէմքը եւ եղունգներուն ծայրի [illegible] աչքի զարնող միակ բանն է անոր վրայ։ Խնդալով մը կ'ըսէ թէ «կարծեմ զիս հրէվէ-- ընելու չեկար» ու կ'անցնի անմիջապէս այն խորունկ տպաւորութեանց զորս իր վրայ թողուցած է Սահարայի անապատին մէջէն անցքը։ Քառասուն օր ուղտի վրայ, քսան օր ձիու վրայ ճանբորդած է Ն------ին հեղինակը։ Պիտի գրէ գլխաւորաբար աւազներու այդ աշխարհին վրայ, յառաջիկայ երկին մէջ, որ լոյս պիտի տեսնէ Բարիզ հասնելուն պէս։ Կը ցաւի որ Պաղեստին քիչ մնացած է, որուն վրայ բան մը չը պիտի կրնայ գրել։ Կը հերքէ այն զրոյցը թէ ամերիկեան թերթի մը հաշւոյն կը ճամբորդէ ինք. այդ տեսակ յերիւրուածներու վերջը չեգար, կ'ըսէ. եւ կը յարէ ծիծաղելով.

—Մինչեւ անգամ լուր հանեցին վրաս թէ անապատին մէջէն արձան մը գտած եմ։

—Իրա՞ւ է թէ Մոսկուայի ճամբով Բարիզ պիտի դառնաք։

—Ո՛չ. թէպէտ նպատակս այդպէս ընել էր, սակայն Պոլիսը այնքան կը սիրեմ որ, անկարելի է որ որոշած օրէս աւելի չը կենամ։ Երկուշաբթի Պրուսա կ'երթամ եւ երեք օր հոն մնալէ վերջը, ուղղակի Բարիզ պիտի դառնամ։ Իսկ Մոսկուա պիտի ըլլայ յառաջիկայ ճամբորդութեանս նպատակակէտը։

Ցոյց կուտամ իրեն Արեւելքի մէկ թիւը. այդ առթիւ կ'ըսէ թէ հայերը բաւական ճանչցած է. բարեկամներ ունի ի Բարիզ, հոս, ի Գահիրէ։ Գլխաւորաբար Տիկ. Պօղոս փաշայի հիւրասիրութիւնը վայելած է որ իր վրայ ախորժելի տպաւորութիւն մը գործած է։ «Հայերէն չեմ գիտեր, կ'ըսէ, կարծեմ շատ դժուար ըլլալու է, կը տեսնեմ թէ Revenantsի վրայ յօդուած մը կայ»։

—Ի՞նչ է ձեր կարծիքը Իպսէնի մասին։

—Իպսէ՞նը. խորունկ մտածող մը, բարձր հանճար մը. սակայն իր [illegible] տեղ տեղ անհեթեթ կը գտնեմ։ Իրականութիւն մը կայ որ չափազանցուած է, երբեմն մթին ու անթարգմանելի կը դառնայ։

—Թոլսթոյ ալ այդպիսի կարծիք մը յայտնած է. Իսկ Զօլա՞ն։

—Այդոր խօսքը մի՛ ընէք։ Իրա՛ւ, հանճարի տէր, մեծ տեղ մը կը բռնէ արդի գրականութեան մէջ։ Սակայն իմ կարծիքս, հարկաւ գիտէք, Ակադեմիոյ մէջ արտասանած ճառէս. առի իմ անկեղծ մտածումս է զոր քաջութիւնը ունեցայ պարզելու։ Բայց քիչ մնաց կեանքս վրայ տայի։ Ակադեմիայէն դուրս ելլելուս, ամբոխը սուլեց. կառքէն վար առնել ուզեց զիս ու յանցաւորի մը պէս քարկոծել։ Հոգ չըրի երբեք, մանաւանդ որ հետեւեալ օրը թերթերուն մեծագոյն մասը ինծի ի նպաստ կը խօսէին. բան մը որ շնորհք ըսելով, քիչ մը զարմացուց զիս։ Զօլա իրապաշտ չէ եղած. իր նկարած տիպարները մտքին մէջ միայն գոյութիւն ունին։ Կը պատկերէ գիւղացիներ, զորս երբեք ուսումնասիրած չէ։

—Բայց, Զօլան, իրապաշտութեան այդ վարպետը որ ամբողջ մարդկութեան աչքերն իր վրայ հրաւիրեց...

—Կը հասկնամ թէ ի՛նչ ըսել կ'ուզէք. բայց իրապաշտութիւնը կը մեռնի, իր օրհասական վիճակին մէջն է։ Հիմայ միսթիքականութեան փոխանցման ժամանակին մէջն ենք։

—Իսկ «Սէնպօլիսմ»ները, «Տէքատան»նե՞րը։

—Ատոնք ամենն ալ տղաքներն են որ նոր բան մը ընելու, սովորականին զարտուղելու փափաքով կը նետուին ամենէն արտառոց բացատրութեանց մէջ, կը մեռցնեն լեզուն, զոր արդէն չեն սորված։

«Ատոնք վաղանցուկ կեանք մը ունին եւ շուտ մը մեռնելու սահմանուած են։

—Տօտէին համար ի՞նչ կ'ըսէք, զոր հիմակուան սերունդն հասկնալ չուզեր եւ պզտիկ կը գտնէ։

—Տօտէն ընդհակառակն ես կը նկատեմ Ֆրանսայի գլխաւոր գրողներէն մին։ Միթէ ակամայ կախեալ է մեզ անարգողներու։ Պերնար Լազարներու, երեկի անծանօթներու յարձակումներն ի՞նչ արժէք ունին որ պզտիկցնեն չնաշխարհիկ համբաւն։ Այդպիսիները կը յարձակին աջ եւ ձախ, իրենցմէ բարձրերուն վրայ կը նետուին անուն մը հանելու համար։ Թշնամիներուս գրութիւնները կարդալով երբեք չեմ զբաղիր։ Քարտուղարս կը ներկայացնէ ինձ Argusը ուր կը կարդամ ինչ որ պէտք է ինծի համար։

—Պուրժէի վրայ ի՞նչ կը խորհիք։

—Պուրժէն, մտերիմ բարեկամս է. ահա՛ տաղանդաւոր երիտասարդ մը։ Չը գիտեմ ինչո՞ւ զայն միշտ Զօլայի հետ կը շփոթեն։ Իրարու հետ ի՞նչ նմանութիւն ունին։ Խորունկ զննող մը, սրտաես հոգեբան մըն է Պուրժէ, որ Ակադեմիայէն ընտրուելու մեծ հաւանականութիւն ունի, եթէ ինքզինքը ընտրելի առաջարկէ. բայց միշտ Զօլայէն կը քաշուի, չեմ հասկնար ինչո՞ւ։

—Կարդացի՞ք Քանատացւոց Պուրժէի ըրած դէշ ընդունելութիւնը։

—Ո՛հ, առիկայ չեմ գիտեր։ Արդեօք խեղճ տղան ո՞րքա՞ն զգածուեցաւ։

Խօսակցութիւնը այնքան յանկուցիչ էր որ ժամանակը կ'անցնէր առանց զգալու եւ թերեւս տակաւին երկարէր եթէ ֆրանսացի մը որ նոյն պահուն ներս կը մտնէր, վերջ չդնէր այս տեսակցութեան

Մ. Կ. ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆԸ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Նուագարանները կազդեն ունկնդրողաց վրայ թէ՛ բարոյապէս թէ՛ ֆիզիքապէս։ Մարդկային ձայնի եւ նուագարանին միջեւ միայն աստիճանի տարբերութիւն կայ եւ ոչ թէ բնութեան. երկուքին մէջ կանոնները չափուած ու հաստատուած են միեւնոյն սկզբունքներու վրայ։

Տարբերութիւն մը եթէ պէտք ըլլայ որոշել ասոնց միջեւ, այն է թէ մարդկային ձայնը աւելի յանկուցիչ, աւելի թափանցող եւ ազդեցիկ է քան նուագարանը։ Ձայնը մեղմութեամբ կը ներգործէ. թէպէտ արդիւնքը նուազ զգալի է, նուազ դիւրութեամբ եւ արագութեամբ զննելի է, սակայն եղած է միշտ աւելի խորին, աւելի տեւական։ Նուագարանները բուռն են. կը շարժեն աւելի զգայարանքները քան հոգին։ Կազմուածքին վրայ ազդեցութիւնը կարճատեւ է։ Նուագարանները իրենց տեսակին եւ ունկնդրողին տրամադրութեանը համեմատ արդիւնք յառաջ կը բերեն։ Ձայնական գործիքները շնչաւոր նուագարաններու տպաւորութիւնը չեն գործեր եւ աղեքէ լարերովը նուազ համակրելի են քան մետաղէ լարերովը։ Զարնուող գործիքներն ալ տարբեր ազդեցութիւն ունին։

Գիտութեան Ակադեմիան կը յիշէ նուագարանի օգնութեամբ քանի մը նշանաւոր ապաքինումներ։ Նշանաւոր երգահան մը կը բռնուի սաստիկ տենդէ մը։ Եօթներորդ օրը կ'իյնայ զառանցման մէջ. միշտ գնաց կը պոռայ, կը գոչէ։ Զառանցման երրորդ օրը, երբ ինքզինքը քիչ մը լաւ կը զգար, այն բժշկողներէն մին, որք հիւանդ անասնոց փնտռել կուտան, կ'ըսեն, պէտք ունեցած խոտը, ուզել տուաւ իրեն որ սենեակին մէջ պզտիկ նուագահանդէս մը տան։ Բժիշկը շատ դժուարութեամբ կը հաւանի։ Պէրնիէի երգոնները կը նուագեն։ Առաջին ձայնին, դէմքը խաղաղ կերպարանք մը կառնու, աչքերը կը հանդարտին. ջղաձգութիւնները կը դադրին. հաճոյքէն արցունքներ կը թափէ եւ նուագահանդէսի ժամանակ երբեք տենդ չունենար. սակայն վերջանալուն պէս՝ կրկին հիւանդ վիճակին մէջ կ'իյնայ։ Կը շարունակեն այս դարմանը որուն յաջողութիւնը այնքան անակնկալ էր։ Տենդը եւ զառանցանքը կը դադրէին նուագին ժամանակ եւ երաժշտութիւնը այնքան կարեւոր դարձած էր որ գիշերը իր պահապանին երգել եւ պարել կուտար։ Այսպէս, տասն օրէն երաժշտութիւնը բոլորովին կը բժշկէ հիւանդը։

Պուրտըլա կը պատմէ թէ կին մը որ իր տարփածին անհաւատարմութենէն խենդեցած էր, ստացաւ իր բանականութիւնը եւ առողջութիւնը երեք նուագահանդէսի շնորհիւ զոր ամեն օր կուտային։

Տէսէաս կ'ըսէ թէ երաժշտութիւնը ազդելու համար չը բաւեր որ միայն ձայները ներդաշնակ ըլլան, այլ պէտք է որ հիւանդին զգացողութեան, ճաշակին, ջիղերուն յարմարցուին ու համեմատուին։ Այդ համեմատութեան պակասն է, զոր ուսումնասիրելու հոգը չեն տանիր, կ'արգիլէ յաջողութիւնը։ Բազմաձայն երաժշտութիւնը, որքան ալ ճարտարութեամբ յօրինուած ըլլայ, կը յոգնեցնէ ջղային դրութիւնը. կազդէ բուռն եղանակաւ ոչ միայն լսելիքին այլ ամբողջ մարմնոյն վրայ։ Կարճ սաստիկ, չափազանց արագ շարժումներով, երաժշտութիւնը յառաջ չը բերեր այն փոփոխութիւնները որոց ներգործումը կուզուի տեսնել հոգւոյն վրայ եւ ազդել քիչ քիչ գործարանները իրենց բնական վիճակին վերածելու. Մէկ խօսքով, գիտական երաժշտութիւնը չէ որ պէտք է հիւանդին, այլ զգայուն երաժշտութիւնը։ Պէտք է յուզել սիրտը եւ անով կազմուածքէն դուրս նետել աղտոտ սերմերը։ Այս խորհրդածութիւններէն կրնանք եզրակացնել թէ երաժշտութիւնը առողջութեան համար օգտակար տարր մըն է. պէտք է զայն մշակել ու խնամել։ Եթէ երգին ու նուագին ունկնդրութիւնը օգտակար է կազմուածքին համար, նուագելն ալ աւելի առողջարար է։ Ձայնական երաժշտութիւնը հարկաւ չափաւոր — փչողական նուագարանները, կը զօրացնեն թոքերը զանոնք վարժեցնելով եւ այսպէս կը զինեն զանոնք թոքախտի միքրոպներուն դէմ։ Շնչառութիւնը արծարծուելով, կ'ազդէ արեան շրջանին, մարսողութեան, վերջապէս ամբողջ կազմուածքին վրայ։

Այս վարժութիւնները աստիճան մը կը դարմանեն նստուկ կեանքի աղէտալի հետեւանքները։ Հետեւաբար մեզ ես պէտք է կարելին չափ երգելու, նուագելու հետամուտ, եթէ ոչ մեր բարոյական, արուեստագիտական հաճոյքին, գոնէ մեր առողջութեանը համար։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ

ՀԱԿԱՆԵԽՈՒՄԸ՝ ՏՂԱՅՈՑ ՓՈԽԱՆՑԻԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԱՏԵՆ

Ա.—Հականեխում փոքրիկ հիւանդին

1. Անջատել մանուկը զատ տեղ մը ուր հիւանդը ու հիւանդապահը միայն պիտի գտնուին։ Ասոնք՝ իրարու կից երկու սենեակ պիտի ունենան. աւելի լաւ կ'ըլլայ, եթէ երրորդ սենեակ մը գտնուի լուացման համար, նաեւ արտաքնոց մը։

Չթողուլ նայելու հիւանդին, բայց միայն այն անձերը որոնք հիւանդը խնամելու անհրաժեշտ պէտք ունին։ Անջատումը պիտի տեւէ հիւանդութեան առաջին նշաններուն սկսելէն հաշուելով.

40 օր	ծաղիկի համար
40 »	սպիտակ ծաղիկի (varioloide)
40 »	կարմրախտի համար
42 »	կեղծմաշկութեան համար
21 »	կապոյտ հազի համար
16 »	հարսանիթի »
16 »	ջրծաղիկի համար
10 »	ականջին վարը գտնուած գեղձերուն համար որուն ռամկօրէն [illegible] կ'ըսեն։

2. Կղկղանք, փսխունք, լուացուելու գործածուած ջուրեր պիտի դրուին մասնաւոր ամաններու մէջ, յորս 1000 կրամ ջուրի մէջ 50 կրամ sulfate de cuivre (կէօզ թաշը) հալեցնելով դրուած է։ Այս կարգի հականեխումը հետեւեալ կերպով ալ կարելի է ընել.

Sublimé 1 կրամ
Acide tartrique 4 կրամ
Rouge de Bardeaux 4 միլիկրամ

մէկ թուղթի համար։ Այս թուղթին պարունակութիւնը 1 լիտրա ջուրի մէջ հալեցնելով կարելի կ'ըլլայ նոյն նպատակով գործածել։

3. Թուքը 2 առ 1000 համեմատութեամբ սիւպլիմէի ջուր պարունակող ամանի մը մէջ պիտի դրուի։ Վերօգրեալ թուղթերէն 2 հատը եթէ մէկ լիտրա ջուրի մէջ հալեցնենք, պահանջուած սիւպլիմէի ջուրը պատրաստած կ'ըլլանք։

4. Հիւանդին պէտքերուն համար գործածուող անօթներ, գործիքներ, մաքրութեան ծառայող նիւթեր գործածուելէն ետք՝ խնամքով պիտի լուացուին եւ յետոյ քանի մը վայրկեան պիտի դրուին եռացող բոթասի ջուրի մէջ։

5. Ճերմակեղէնները — թէ՛ հիւանդին հագածները ըլլայ եւ թէ՛ անկողնին համար գործածուածները — շուտ շուտ պիտի փոխուին, եւ փոխուելուն պէս աղտոտ լաթերը 10 առ 1000 համեմատութեամբ sulfate de cuivre պարունակող հեղուկի մը մէջ պիտի ձգուին, ետքը քառորդ ժամու չափ բոթասի ջուրի մէջ պիտի եռացուին եւ ապա օճառով պիտի լուացուին։ Հիմա Կ. Պոլսոյ մէջ, շնորհիւ մեր յառաջդիմասէր Վեհ. Կայսեր, Էթիւվներ (հականեխական կաթսայ) հաստատուած ըլլալուն, հոն խրկելով հականեխել տալը դիւրին եւ լաւագոյն միջոցն է, ինչպէս կ'ընեն ի Փարիզ։

6. Ապաքինումէն ետքը, փոքրիկ հիւանդները պիտի ապանեխուին մէկ կամ մէկ քանի անգամ լոգանալով օճառաջուրի մէջ, որմէ ետքը ամբողջ մարմինը աղէկ մը պիտի շփուի։ Մազերը կարճ պիտի կտրուին եւ գլուխը սիւպլիմէի ջուրով պիտի լուացուի։

Եթէ հիւանդը մեռնի, սիւպլիմէի ջուրով թրջուած լաթերու մէջ պիտի փաթթուի։

Բ.—Հականեխում շրջակայից

1. Հիւանդապահը, կամ հիւանդը խնամող ազգականներ հիւանդին սենեակը մտած՝ դիւրաւ հականեխելի զգեստներով պէս բան մը հագնելու են։ Այս կարգի հագուստներ ամեն օր պիտի հականեխուին (տե՛ս հրահանգ 5րդ)։ Քանի մը հատ պատրաստ ունենալու է այս տեսակ զգեստներէ, մին՝ բժիշկին համար մասնաւորապէս։

2. Հիւանդապահք հիւանդին սենեակը ուտել խմել չպիտի ընեն։ Անոնք վերջին աստիճան մաքուր պիտի ըլլան։ Ձեռքերնին ստէպ ստէպ պիտի լուան ո՛չ միայն ջուրով, օճառով, խոզանակով, այլ նաեւ ի հարկին սիւպլիմէի ջուրով։

3. Երբ հիւանդէն վերջնապէս պիտի զատուին, ամբողջ լոգացում մը (պանեօ) պիտի ընեն եւ իրենց ապանեխուած հագուստները պիտի հագնին։

Գ.—Հականեխում սենեակներու

1. Հիւանդին սենեակը, ինչպէս նաեւ հիւանդապահինը, շուտ շուտ պիտի օդաւորուին։ Սիւպլիմէի ջուր պիտի սրսկուի ստէպ, կամ Եօքալիբթիւսի տերեւ պիտի խնկուի շարունակ։

2. Սենեակին տախտակամածը չպիտի աւլուի, այլ սիւպլիմէի ջուրով պիտի սրբուի։

Հականեխումը կատարեալ ըլլալու համար՝ պէտք է վարուիլ սապէս. Հականեխելի սենեակը քանի խորանարդ մեդր է նէ, այնչափ անգամ 25 կրամ (այսինքն օրինակ 5 խորանարդ մեդրի համար 100 կրամ) ծծումբ վառելու է։ Բոլոր ծակ ու ճեղք գոցելու է թուղթ փակցունելով։ 36 կամ 48 ժամ այսպէս ձգելու է, յետոյ դուռը բանալու, սենեակը աւլելու, կահկարասիքը լուալու, տախտակամածը շփելու եւ թուղթերը փոխելու է որպէս զի ամեն ախտային սերմէ զերծ եւ վերստին բնակելի դառնայ տունին այդ մասը։

⁂

Մեր ժողովուրդը զարմանալի անտարբերութիւն մը ունի այս կարգի բժշկական խրատներուն. մէկ մասը բնաւ չգիտեր, միւս մասը կը հեգնէ զանոնք, ուրիշ մաս մը անգործադրելի կը նկատէ այդ հրահանգները։

Քիչ մը ուշադրութիւն բաւական է համոզելու զիրենք որ առողջապահութեան այս մանրամասնութիւնք խիստ օգտակար եւ գործադրելի են։

Այս տարի լրագրաց մէջ կարդացինք որ միայն Արաբկիրի մէջ 2-300 տղաք զոհ գացած են փոխանցիկ հիւանդութեան մը ([illegible] կամ կեղծմաշկութիւն)։

Կեսարիոյ մէջ կ'ըսեն որ ամեն տարի շատ տղաք կը մեռնին կարմրախտէ, կեղծմաշկութենէ։ Հոս՝ Կեսարացի ընտանիքի մը մէջ այսպիսի հիւանդութիւն մը պատահեցաւ այս տարի. երբ իրենց իմացուցի հիւանդութեան անունը, սարսափած մնացին, գիտնալով որ իրենց բնագաւառին մէջ տղայոց մեծ մասը կը մեռնին անկէ։ Սակայն բոլոր հականեխական միջոցները ի գործ դնելով՝ երբ յաջողեցայ ո՛չ միայն հիւանդը ազատել, այլ նաեւ արգիլել հիւանդութեան փոխանցումը իրենց տան կամ դրացեաց տուներուն մէջ գտնուած տղայոց, այնչափ զարմացան որ սկսան կասկածիլ թէ հիւանդութիւնը կեղծմաշկութիւն չէր։ Բայց սակայն [illegible] էր, բան մը որուն վրայ աւելորդ կը սեպեմ հոս ծանրանալ։

Ուստի մեծապէս փափաքելի է որ ժողովուրդը գիտնայ այս կարեւոր խրատներուն յարգը ու գործադրէ պատուիրուած բաները, մանաւանդ որ մեր լուսամիտ Կայսեր հրամանով՝ արեւելեան երկիրներու մէջ ցարդ անծանօթ հականեխումը, ըստ ամենանոր դրութեան, ի գործ դրուիլ սկսաւ Կ. Պոլսոյ եւ նոյն իսկ հնդախտով վարակեալ քանի մը գաւառաց մէջ։

ՏՕՔԹ. Ռ. ՌՕՊԷՆՍՕՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐԷՆ ի վեր որ այնքան հետաքրքրութեամբ կարդացուեցաւ, Արեւելքի ընթերցողները առիթ չունեցան վայելելու ԺԻՒԼ ՄԱՌԻԻ վէպերէն։ Հետեւաբար, ՓԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԷՆ յետոյ, որ այսօր կ'աւարտի, վաղուընէ պիտի սկսինք հրատարակել Էրր Մէրթօն, յիշեալ Ֆրանսացի հանրածանօթ վիպասանին էն հետաքրքրաշարժ վէպերէն

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

որուն բազմաթիւ տպագրութիւնները երաշխիք մըն են այս վէպին գտած ընդունելութեանը։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (234)

ԺԻՒԼ ԼԵՌՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՉԱՐԸ

Պիսքաու գետին կը ձգէր՝ գնդակներէն զերծ մնալու համար...

Լեգէոն հրացանը ձեռքն էր,

Զինուորները քարերուն վրայ կ'ելլէին ինչպէս պիտի ընէին միջնաբերդի մը վրայ։ Թմբրները Սօէրաի առաջնորդութեամբ, նորէն յարձակած էին։

Ակնթարթի մէջ Գայլերը պաշարուեցան։

—Նետեցէ՛ք զէնքերնիդ, գոչեց Սամոն։

Աւազակները նետեցին իրենց զէնքերը։ Պայքարն անկարելի էր հիմակ։

Պիսքաու շուրջը նայեցաւ։

Կրնա՞ր փախչիլ։

Իր ուժովը ու թեթեւաշարժութեամբը կրնար նորէն պատշգամի հասնիլ եւ անհետ ըլլալ տաճարին մանուածքներուն մէջ...

—Անձնատուր եղիր, Պիսքա՛ու, ըսաւ Սամոն տը Պեանեյ։

—Ո՛չ, ոռնաց աւազակը։ Եւ վա՛յ ձեզի...

Գերմարդկային թափով մը ցատքեց եւ նրբանցքին վանդակապատներուն կառչեցաւ։ Դաստակները ձգտուեցան. երկաթէ ճանկերու պէս, մարմինը վեր ելաւ։

Իր շուրջը քսան գնդակներ զարնուեցան քարին։

Մէկը չըզպաւ անոր...

Հիմակ կը վազէր պատշգամին վրայ, ցատքելով, ելք մը փնտռելով։

Կապարները կը սուլէին իր շուրջը։ Հրաշք էր չզարնուիլը։

Վայրկեան մըն ալ, եւ ազատած էր...

Այս պահուս ձայն մը գոչեց.

—Կեցի՛ր, հայրիկ...

Եւ Միւֆլիէի բարձր սիլուէդը ցցուեցաւ Պիսքաուին դէմը, ճամբան կտրելով... Միւֆլիէ ձեռքը կը բանէր երկաթէ լծակ մը զոր կը ճօճէր ահարկու սաստկութեամբ...

Երբ Պիսքաու իր մօտէն անցնէր...

Միւֆլիէ իր ոտքերուն տակը պիտի փռէր զայն։

Պիսքաուին սուր աչքը հասկցաւ վտանգը։

Եւ արագ ոստումով մը, սկսաւ խոյս տալ նրբանցքէն դէպի անկիւնի մէկ աշտարակը։

Հոն, սեւ քարէ սանդուխէ մը կրնար հասնիլ հսկայաչէն մեհեանին առաջին յարկերը։

Բայց Միւֆլիէ ետեւէն վազեց։

Պիսքաու կը լսէր անոր ցատքելը։ Բայց չէր վախնար անկէ, վասնզի կը զգար որ ինքն ալ գերմարդկային կորով մը ունի։

—Կեցի՛ր, սրիկայ, կը գոչէր Աուշիպալ մարքիզին նախկին ասպնջականը, կեցի՛ր որ հերդ անիծեմ։

Բայց այս խօսք անհետ եղաւ զայրոյթի բացագանչութեան մը մէջ։ Պիսքաու, ճարտար շարժումով մը, մոլորեցուցած էր զինք հետապնդողը։

Մէկ ոստումով աջակողմին տեղ կորած էր, խորունկ խոռոչ մը ձգելով իր եւ Միւֆլիէի միջեւ, որուն առջեւ նախկին Գայլը կեցաւ վարանոտ։

Միւֆլիէի աղաղակին ուրիշ մը պատասխանեց։

Եւ ձայն մը գոչեց.

—Հասա՛յ... բռնեցի...

Եւ անըմբռնելի հաւատարիմ Կոնիկլուն ցցուեցաւ Պիսքաուին առջեւ։

Աւելի խոհեմ կամ աւելի ճարպիկ, Կոնիկլու սահած էր փլատակներուն մէջէն, առանց երեւնալու։

Այնպէս որ երբ Պիսքաու ինքզինքն ազատած կը կարծէր թշնամիներուն ձեռքէն եւ անհետ պիտի ըլլար Անկքորի յիշատակարանին խորութեանց մէջ...

Բան մը ցատքեց իր ճիտը...

Եւ այդ բանը ուժգնօրէն կը բռնէր զինքը...

Կոնիկլու, ինչպէս Միւֆլիէ, դիւցազնային զօրութիւնը վերստացած էր հանգստութեան մէջ։

Բայց Պիսքաու դեռ ուժ ունեցաւ դաշոյն մը բռնելու եւ մինչ Կոնիկլու բոլոր ծանրութեամբն անոր վրայ ծանրանալով կ'ըսէր.

—Սրիկա՛յ, կ'ուզեմ որչափ սրիկայութիւն ըրիր. ամենքը մէկանց պիտի տուժես...

Դանակը ճիշդ անոր կուրծքին մխուեցաւ։

Կոնիկլու աւելի հառաչ մը արձակեց։ Իր ձեռքերն, ահարկու մամուլ, թուլցան։

Եւ հասակին երկարութեամբն ինկաւ թաւալգլոր։

Միւֆլիէ, չկրնալով հասնիլ այն կրանիթեայ զանգուածին ուր տեղի կունենար այս սոսկալի տեսարանը, հեծեծանք մը արձակեց որ համակ ցնցեց զինքը։

Սամոնի մարդիկը կը վազէին։ Հիմակ ջահեր վառած էին, մութն այնքան սաստիկ էր հին աւերակին մէջ։

Պիսքաու դաշոյնը ձգած էր բաց վէրքին մէջ որ կը կարմրցունէր հէք Կոնիկլուին կուրծքը։

Հիմակ կը զգար որ ազատած էր։

Այդ երկու ուրուականները,—մահուան փախստականներ—պահ մը ահաբեկած էին զինքը։ Բայց իր քաջութիւնը յաղթած էր այդ անբաններուն։

Գալով միւսներուն, անոնք հեռու էին։ Եւ աւազակը հիմակ ապահով էր որ իր հետքը կորսնցունել պիտի տար անոնց։

Ետին նայեցաւ։

Ջահերը կը պարէին իրենց թխակարմիր ցոլքերով, բարձր քանդակները լզելով։

Կը մոլորէին։ Հետապնդումը որոշ ուղղութիւն մը չունէր։

Մութին մէջէն կը վազէր աւազակը։

Իր աչքերը սա եզական յատկութիւնն ունէին որ կատուներու պէս խաւարին մէջ կը տեսնէին։

Եւ կերթար ցատքելով, կախուելով, կառչելով, սահելով։

Օ՜հ, անոնք իրմէ շատ պիտի յոգնէին։

Հասկցած էր թէ ամենէն աղէկ միջոցն էր ամբողջ շէնքին մէջէն անցնիլ, Հսկաներու խճուղին հասնիլ եւ անտառին մէջ նետուիլ։

Ոչ ոք տեսած էր իր հոն հասնիլը։ Բոլոր գիշերը կանգ չպիտի առնէր։ Իր թշնամիները մացառները պիտի խուզարկէին, կարծելով երեւան հանել զինքը, անկիւն մը կծկտուած, որսորդներէն հալածուած գայլի մը պէս խոնջացած։

Եւ պիտի գտնէր մակոյկը։

Պիտի ազատէր։

Ցե՞րայ... ո՛հ, պիտի վերսկսէր իր քինախնդրութիւնը։

Վազած ատենը յիշողութեանը մէջ մէկիկ մէկիկ կը նշմարէր իր թշնամիները...

Աւելի՛ շատ, աւելի՛ շատ...

Արդարեւ հետապնդումին երթալով կը սաստկանար։

Մօտէն նեղը կը դնէին զինքը... պէտք չէր տկարանալ... եթէ իյնար, կորսուած էր...

Ո՛րչափ մեծ էր այդ մեհեանը... եւ ո՛րչափ ժամանակ պէտք էր անոր մէջէն անցնելու համար։

Ա՛հ, վերջապէ՛ս։ Աւասիկ կամարը որ կը բացուի անհուն վերնագաւթակին վրայ։

Եթէ հոն հասնէր, ազատած էր...

Ամփոփելով իր բոլոր ուժը, Պիսքաու ցատքեց։

Նպատակին կը հասնի... կե՛անք, ազատութի՛ւն...

Երբ յանկարծ ետ կ'ընկրկի, գունատ, սեւեռուն, աչքերը տարապայման բացած։

Մազերը կը ցցուին գլխուն վրայ, ձեռքերն ընդ առաջ կ'երկարէ, թէ՛ պաշտպանելու եւ թէ՛ պաղատելու պէս... պաղ քրտինք մը ամբողջ մարմինը կ'ողողէ...

Ինչո՞ւ։

Վանքի անդաստակին մէջ կերպարանք մը ցցուած է ցից շիտակ, անշարժ, ուրուականի մը պէս որ յանկարծ դուրս կ'ելլայ գետնէն...

Մեռելները ետ չեն դառնար սակայն...

Այս ուրուականը Ժաքինն է։

Ժաք զոր մահը առած ու հոսանքին մէջ նետած է...

Բայց ո՛չ, անկարելի՛ է։

Իր ուղեղին տենդն է որ այդ ահարկու տեսիլքը կը ցուցնէ իրեն...

Նորէն պիտի յաղթէ։ Պիտի անցնի... Առաջ կը խոյանայ...

Բայց այն պահուն երբ սրունքներուն վրայ կը կորանայ թափը սաստկացնելու համար, ուրուականը իր վրայ կը ցատքէ, կը բռնէ ուսերէն, եւ տղու մը պէս թօթուելով զայն օդին մէջ, դուրս կը հանէ մեհեանէն։

Եւ Ժաք, մոլեգին աղաղակով մը, կը ծռի մարմարէ վանդակապատին վրայ...

Եւ պարսատիկի մը քարին պէս Պիսքաու կը նետէ անդնդախորին մէջ...

Մարմինը, դարձդարձելով, կ'իյնայ խորունկ լիճին մէջ որ կը տարածուի Հսկաներու խճուղիին մօտ։

Ահեղ կոծ մը կը թնդայ...

Ջուրը կը շաչէ բախումէն... սեւ ծակ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 13/25 ՄԱՅԻՍ, 1894

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՏՕՆ ՍՐԲՈՑՆ ԿԻՒՐԵՂԻ ԵՒ ՄԵԹՈՏԵԱՑ ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ ՄԷՋ

Այս չորեքշաբթի Պուլկարք կատարեցին Սուրբ Կիւրղոսի և Սուրբ Մեթոտիոսի եկեղեցական և կրթական տօնը Կ. Պոլսոյ մէջ, նաեւ ի Մակեդոնիա, յԱրեւելեան Ռումէլի և ի Պուլկարիա, ուր որ եպիսկոպոսական թեմեր, եկեղեցիներ և դպրոցներ ունին:

Կ. Պոլսոյ մէջ, Եկզարքին նախագահութեամբ, կրօնական պաշտօն կատարեցաւ Ֆէների պուլկարական եկեղեցին, պուլկար վարժապետք արձակեցին իրենց աշակերտները, անոնց խօսելէ յետոյ երջանկայիշատակ երկու Սուրբերուն տասն դար առաջուան հոգեւոր և դպրոցական գործին վըրայ. զի յայտնի է թէ Ս. Կիւրեղ և Ս. Մեթոտիոս հնարեցին պուլկարական այբուբենն, որով բովանդակ սլաւ ցեղին անգնահատելի ծառայութիւն մատուցին, քրիստոնէութիւնը տարածեցին Պուլկարիոյ մէջ, Ս. Գիրքը թարգմանեցին պուլկարերէնի, և առաջին կազմակերպեալ ջանքն ըրին ուսում և կրթութիւն մտցնելու պուլկար ցեղին մէջ: Դարերէ ի վեր արդէն պուլկար եկեղեցականութիւնն իբրեւ կրօնական տօն կը մեծարէր երկու սուրբերուն յիշատակը. բայց մանաւանդ վերջին ժամանակներս, քանի որ դպրոցական գործին մղում տրուեցաւ իրենց մէջ, Պուլկարք նոր կարեւորութիւն մը կուտան երկու սուրբերուն տօնին:

Մակեդոնիոյ երկու թեմերուն պուլկար եպիսկոպոսներն, որոց Կ. Պոլսէ Սելանիկ ուղեւորիլն անցեալ օր մեր Ներքին Լուրք չարքին մէջ ծանուցեր էինք, այս տօնին առթիւ պիտի բանային առաջին պուլկար դպրոցներն իրենց հոգեւոր իրաւասութեան ենթակայ պուլկար ժողովրդեան մէջ, բարեմաղթութիւններ ընելով վասն երկարութեան կենաց և արեւշատութեան Օգոստափառ Ինքնակալին, որ շնորհած է թոյլտուութիւն, ի հոգեւոր մխիթարութիւն իրենց խնամոց յանձնուած հօտին, որպէս արդէն ծանուցուած է:

Նոյն օր Կ. Պոլսոյ մէջ գտնուող պուլկար վաճառականք և խանութպանք ամէն գործ դադրեցուցին, և բանջարեղինաց պարտիզպաններն ու վաճառողներն ու կաթնավաճառները, գիւղատնտեսական ճիւղին բոլոր այն ժիր մշակողներն որք պուլկար են՝ առաւօտուն կրօնական արարողութենէն ետքն, իրենք զիրենք կերուխումի տուին, և մանաւանդ Բեշիկթաշի գետակին շուրջ իրենց պուլկարական եղանակներով պարեցին ու զուարճացան, և երեկոյին աւելի կամ նուազ զուարթ վիճակի մէջ իրենց տեղերը դարձան Օք Մէյտանի և ուրիշ ճամբաներով խումբ խումբ, աւանդական հովուական սրինգն իրենց առջեւ ձգած: Օսմ. հպատակ Պուլկարք քանի մը հարիւր հոգւոյ ճոխ սեղան մը կազմած էին ի Բեշիկթաշ:

Սոֆիայի մայր-եկեղեցւոյն մէջ մեծահանդէս արարողութիւն կատարեցաւ ի ներկայութեան Իշխանապետութեան բոլոր բարձրաստիճան ներկայացուցիչներուն, քաղաքական, զինուորական, դատական, կրթական, և բարեպաշտներու խուռն բազմութեան: Պարագային յարմար քարոզ խօսեցաւ Սոֆիայի մետրապոլիտն, որ մասնաւորապէս այն պարագային վրայ ծանրացաւ թէ սլաւ ժողովուրդներու մէջ Պուլկարներն ամենէն կանուխ քրիստոնէութիւն և իմացական ու բարոյական կրթութիւն ստացած տարրերէն մէկն են, և թէպէտ Պուլկարք այնքան չէին կրցած հոգ տանիլ իրենց դպրոցներուն շարունակման ու բարւոքման, թէպէտ ուրիշ սլաւ տարրեր կրցած են Պուլկարներէն աւելի յառաջդիմել գիտութեանց ու դպրութեանց շաւղին մէջ, բայց հիմա Պուլկարք կ'զգան իրենց ուսման ու կրթութեան կարօտ վիճակն, և ջանքեր կ'ընեն հոն չմնալու: Բարձրագոյն, միջին և տարրական կրթութեան համար դրամ չի խնայեր պուլկար վարչութիւնն, և քիչ շատ կարողութեան տէր Պուլկարներ կէս դարէ ի վեր մեծ ծախքեր ընելով յանձն կ'առնուն իրենց տղոց խնամել կրթութիւն տալու ի Կ. Պոլիս, ի Վիեննա, Գերմանիա, Ֆրանսա և Ռուսիա: Այս ուսեալ տարրերն են որ այժմ իրենց երկրին մէջ կը տարածեն կրթական յառաջդիմութեան, և կը վարեն հանրային գործերը:

Պուլկարիոյ ուրիշ կողմերն ալ այսպիսի կրօնական հանդէսներ կատարեցան, դպրոցականք արձակուրդ վայելեցին, ժողովրդային խրախճանութիւնք եղան, և լրագիրք յօդուածներ գրեցին Ս. Կիւրեղի և Ս. Մեթոտիոսի քրիստոնէական ու քաղաքակրթական գործին հանրօգուտ արդիւնքին վրայ:

Քանի մը գլխաւոր քաղաքներ այս առթիւն վերապահած էին իրենց նորակերտ դպրոցներուն բացման հանդէսն, որ կրկին փայլով տեղի ունեցաւ: Կրթական վերատեսուչն ալ այս օրուան յատկացած էր պատուանշաններու բաշխումն այն ուսուցիչներու որք երկարամեայ օգտակար ծառայութեամբ արժանիք ստացած են ազգային երախտագիտութեան: Վերջապէս, նոյն օր տեղի կ'ունենան մասնաւոր մրցանակաբաշխութիւնք ի քաջալերութիւն ամենէն յառաջդէմ աշակերտներու: Ի մի բան, Ս. Կիւրեղի և Ս. Մեթոտիոսի տօնն այժմ պուլկար Եկեղեցւոյ և պուլկար ժողովրդին համար տարւոյն ամենէն կարեւոր օրերէն մէկն է, որուն մասնաւոր փայլ մը կուտայ գեղեցիկ եղանակն յորում կուգայ միշտ, յունական կիսապենտեկոստէին, կամ Զատիկէն ետքը 25րդ օրը, թէպէտ այս սրբոց անուամբ չի նշանակուիր մեր օրացոյցներուն մէջ:

Քանի որ Պուլկարաց մէջ կրթական տօնին վրայ խօսեցանք, յիշենք այս առթիւ թէ կրթական վարչութիւնը նախակրթութիւնը ձրի և պարտաւորիչ ընելով հանդերձ, անփոյթ չի գտնուիր կրթութեան աւելի բարձր ճիւղերը կազմակերպելու, թէպէտ անոնց համար ձրի ըլլալու պայման չկայ: Այլ և այլ տեղեր երկրագործական և արհեստական վարժարաններ բացուած են, պուլկար ժողովրդեան սովրեցնելու համար գիտական երկրագործութիւն, և արհեստներուն զարգացման մղում տալու համար: Կրթական վերատեսչին հսկողութեան ներքեւ կը հրատարակուի պարբերական հաւաքածոյ մը՝ պուլկար գիտուններու և գրագէտներու աշխատակցութեամբ, պուլկարական լեզուի, գրականութեան, ժողովրդային աւանդութեանց, հնագիտութեան և պուլկարական երկրին բնագիտութեան ու բնապատմութեան վրայ:

ՊԻՍՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆԻ ԿԱՐԾԻՔԸ ՄԱՆԿԱՆՑ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Բիչ անգամ Պիսմարք խօսած է Դաստիարակութեան վրայ: Այս անգամ քանի մը խօսք ըսաւ որ ուշադրութեան արժանի է: Լիմպուրկի Վարժապետանոցին ուսուցիչներն և ուսանողներն ընդունելով, որք իրեն այցելութեան եկած էին ի Ֆրիտրիխսրուէ, ի պատասխանի տնօրէնին ուղղած մէկ ճառին, նախկին Վարչապետն ըսաւ.

«Պարոնայք, շնորհակալ եմ, և կը մաղթեմ ձեր վրայ Աստուծոյ օրհնութիւնն, առաջնորդելու համար ձեզ պատասխանատուութեամբ ծանրաբեռնեալ գործին մէջ որուն նուիրած էք ձեր անձերը:

«Ձեր աշակերտաց աչքին առջեւ, դուք կը ներկայէք ո՛չ միայն կրթական նախարարութիւնն որուն համարատու էք, այլ և նոյն ինքն Վարչութիւնը, քանի որ դպրոցին բարեկարգութեան պահպանումը ձեր ձեռքն է: Տեսակ մը դատական պաշտօն կը վարէք: Ներման բարձր իրաւասութիւնն ևս ձեզ յանձնուած է դպրոցին մէջ, և այն իրաւունքն անշուշտ պիտի չմոռնաք առատաբարօրէն ի գործ դնել, ցորչափ կը համաձայնի արդարութեան պահանջումներուն և պատիժներ տալու հարկին հետ: Այս բան աւելի դիւրին է տղոց մասին, քան ընդհանրապէս մեծցած տղոց համար:

«Երբեք մի՛ մոռնաք որ տղայք սուր դիտողութեան ձիրք մ'ունին զոր յայտնապէս չեն ցուցներ ուսուցչին, բայց իրարու կը ցուցնեն, և ուրիշներ ալ կը կռահեն՝ մօտէն դիտելով: Եթէ ուշադիր մտիկ ընէք իրենց խօսքերուն, զարմանօք կը տեսնէք անոնց բնական խորաթափանց տեսութիւնը մարդկային բնութեան մասին, զոր կ'արտայայտեն իրենց ծնողաց և ուսուցչաց վրայ կարծիք յայտնելու առթիւ: Բան է որ ձեր աշակերտներուն ընդ առաջ երթաք մինչեւ կէս ճամբայն, ո՛չ թէ պաշտօնական դիրքի և արժանապատուութեան առաւելակշիռ զգացմամբ, այլ տղոց նկատմամբ սիրոյ առաւելակշիռ զգացմամբ: Ապահով եմ որ շատ աշակերտներ այս ձեւը պիտի հասկնան ձեզ, և դուք մեծապէս պիտի թեթեւցնէք ձեր գործը, տղոց մէջ զարթուցանելով այն զգացումը թէ սէր և յարգանք ընդ մէջ ծնողաց, ուսուցչաց և աշակերտաց՝ փոխադարձ է: Մանուկը մարդկային էակ մ'է, Աստուծոյ ստեղծածն, որ իրաւունք ունի պահանջելու որ փափկութեամբ նկատենք իր անձնաւորութիւն. էակ մ'է որուն հետ բարեսրտութեամբ պէտք է վարուիլ, ինչպէս որ մարդիկ աւելի քաղցրութեամբ ու քաղաքավարութեամբ կը վարուին կանանց հետ այն պատճառաւ որ անոնք մեզմէ աւելի տկար են: Գերազանցութեան կամ զօրութեան այս համեմատութիւն աւելի մեծ է ուսուցչին և աշակերտին մէջ: Բայց վարժապետն ոչ միայն պէտք չէ զեղծանէ այն գերազանցութեամբ այլ եթէ բարի սիրտ մը կը կրէ՝ աւելի քաղցրութեամբ պիտի վարուի այն տկար արարածին հետ որ իր պաշտպանութեան յանձնուած է: Ձեզ ըսելիքս այս էր ուրեմն որ տղոց հետ բարեսրտութեամբ վարուիք: Ծնողաց համար արժանիք մը չէ այս, որովհետեւ զաւակներն անոնց հոգւոյն և մարմնոյն մէկ մասն են, և իրենց տղոց հետ բարութեամբ և անուշութեամբ վարուելով, անոնք ինքնասիրութեան մէկ ուրիշ ձեւն ի գործ դրած կ'ըլլան պարզապէս: Իսկ վարժապետին համար ճշմարիտ արժանիք մ'է ո՛չ թէ լոկ պաշտօնատարի մը պէս այլ հօր մը պէս վարուիլ տղոց հետ: Կ'ըսեմ ուրեմն որ ձեր կրթական արուեստին մէջ Սիրոյ օրէնքով շարժիք:»

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՒՍՏՐԻՈՅ հետ Ռուսիոյ առեւտրական դաշնագրին կնքուիլը Ֆրանսայի մէջ գրեթէ նոյնքան աննպաստ տպաւորութիւն ըրաւ որքան Գերմանիոյ հետ Ռուսիոյ առեւտրական դաշնագրին կնքուիլը: Շատ Ֆրանսացիներ ցաւով կը տեսնեն որ իրենց մաքսային արդի ընթացքին պատճառաւ իրենց երկիր դուրս կը մնայ Եւրոպայի տնտեսական ներդաշնակութենէն:

ՉԱՄԻՉԻ ԽՆԴԻՐԸ. — Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովոյն մաքսային յանձնաժողովն որոշեց կառավարութենէն բացատրութիւն խնդրել Ֆրանսացի գինեգործներուն պահանջման նկատմամբ, որք կը խնդրեն ևս առաւել բարձրացնել մաքսն այն չամիչներու վրայ որք կը յատկանան գինի շինելու: Այս խնդիր յոյժ կարեւոր է Թուրքիոյ և Յունաստանի համար: Երեւոյթներէն դատելով, մաքսը բարձրացնել պիտի որոշուի: Ֆրանսացի գինեգործք երկինք և երկիր իրար կ'անցունեն իրենց գինիներուն գինը կոտրած ըլլալուն համար, յաճախորդ չգտնելնուն համար, ևն., ու յանցանք կը գտնեն այն մրցակիցներու վրայ որք փոխանակ հարազատ ֆրանսական գինի ծախելու, օտար չամիչներով շինուած գինի կը ծախեն աւելի աժան: Ուստի, չամիչի մուտքն աւելի ևս պիտի դժուարացնեն:

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Մայիս 6/18ին բովանդակ Ռուսիոյ մէջ կատարեցաւ Ցարեւիչին ծննդեան 26րդ տարեդարձն: Այս տարուան հանդէսն ամէն տարիներէն աւելի մեծաշուք եղաւ, որովհետեւ գահաժառանգն այս տարի պիտի կարգուի: Հէսի Ալիս Իշխանուհւոյն հետ իր նշանուիլն ի սկզբան այլ և այլ մտածումներու առիթ տուած էր քաղաքականապէս. բայց հիմա բոլոր Ռուսիոյ մէջ կարծիքն այն է թէ Ցարեւիչը շատ լաւ ընտրութիւն ըրած է: Ամէն եկեղեցեաց մէջ գոհաբանական յատուկ արարողութիւնք կատարեցան, և քարոզիչները խօսեցան Ցարեւիչին բարեմասնութեանց վրայ, և բարեմաղթութիւններ ըրին: Որոշուած է որ Զօր. շոգենաւը փոխադրէ Ցարուհին և Ցարեւիչն ի Կովկասիա, ուր երկրորդ կայսրորդւոյն հիւանդագին վիճակն երեք-չորս տարիէ հետէ մտահոգութեան ծանր պատճառ մը եղած է կայսերական գերդաստանին համար:

ՕՏԵՍԱ. — Հարաւային Ռուսիոյ այս մայրաքաղաքին ամենէն գեղեցիկ մէկ կողմը կառուցուած Շուվալով-Տաշկովեան ապարանքը գնուեցաւ կառավարութեան կողմէ, և ճոխապէս կը կահաւորուի, որովհետեւ կը ծանուցուի թէ Ցարին կրտսերագոյն եղբայր Պաւել մեծ-դուքս հոն պիտի բնակի, Օտեսայի քաղաքին և նահանգին կուսակալ անուանուելով: Ցարին աղջկան նշանածին՝ Միքայէլ Միքայէլովիչ մեծ-դքսին համար ալ բռնեցաւ. նմանապէս Ցարին միւս եղբօր՝ Վլատիմիր մեծ-դքսին համար: Բայց հիմա կ'երեւի թէ Պաւել մեծ-դուքսն այս բարձր պաշտօնին սահմանուեր է: Արդէն յիշուած է թէ Ցարին ամենէն փոքր եղբայրը Կալլէսի իշխանին աղջիկներէն միոյն հետ պիտի նշանուի, մօտերս Լոնտոն երթալով:

ԿՈՒՆՈՅԻ տեղ Պ. Թէոտոր Տիւպուա ընտրեցաւ անդամ Գեղարուեստից Ակադեմիային: Պ. Տիւպուա 57 տարեկան է: Հաստատուն, թէեւ ոչ փայլուն, տաղանդի տէր երաժշտապետ և նուագայարդար մ'է: Իւր Ատալա երգով տիրեց Հռոմայ մրցանակին 1861ին: Յօրինեց սրբազան երաժշտութեան հատուած մ'ալ Եօթն Բանք Քրիստոսի և ուրիշ մ'ալ Դրախտ կորուսեալ:

ՀՆՏԱԽՏՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ.—Օտեսայէ մայիս 19 թուով կը գրուի թէ հնտախտը սաստկապէս կը ճարակի Բոտոլիոյ, Ռատոմի, Վարշաւիոյ, Բլոցքի նահանգաց մէջ, և Քիեւի ու Բոլթավայի նահանգաց այլ և այլ կողմերը: Ի Բլոց, վարակելոց կէսը կը մեռնի:

ԴՐԱՄԱԿԱՆՔ.—Իտալիոյ հետ Ֆրանսայի վերջերս կնքած դրամական պայմանագրութիւնը կարեւոր արդիւնք մ'ունեցաւ: Այն պայմանագրութեամբ, ինչպէս կը յիշուի, Ֆրանսա կը հաւաքէ իր երկրին մէջ գտնուած իտալեան արծաթ մանր դրամներն, և զանոնք կը վաճառէ Իտալիոյ կառավարութեան, ի փոխարէն ֆրանսական մանր դրամոց որք կը շրջաբերին Իտալիոյ մէջ, կամ ի փոխարէն ոսկեդրամի: Երկու ամիս ետքն, ա՛լ իտալեան արծաթ դրամ չպիտի բանի Ֆրանսայի մէջ: Ուստի, այժմէն զգալի է մանր արծաթի պակսիլը Ֆրանսացի ժողովրդեան մէջ: Այս անպատեհութեան դարման տանելու համար, ֆրանսական կառավարութիւնը ձեռնարկեց երկու Ֆր.նոց, մէկ Ֆր.նոց և կէս Ֆր.նոց արծաթ դրամ կոխելու, մինչեւ 12 միլիոն Ֆր.ի: Լատինական Միութեան 1874ի դրամական պայմանագրութիւնը կ'ըսէ թէ Ֆրանսա, Իտալիա, Յունաստան, Պելճիա և Զուիցերիա, որք այն պայմանագրութիւնը կնքած են, իրաւունք ունին մարդագլուխ մինչեւ վեց գրուշի արծաթ դրամ կոխելու: Այս չափին հասնելու համար, Ֆրանսա տակաւին 12 միլիոն Ֆր. կոխելու իրաւունք ունի: Առ այս պէտք եղած արծաթը գնած է Ֆրանսայի ելմտական նախարարութիւնն և յանձնած է Փողերանոցին: Թէպէտ Պոռտոյի մէջ ալ Փողերանոց մը կայ, բայց Փարիզինն է որ կը բանի, և երբ ֆրանսական կառավարութեան հաշուոյն գործ չունենայ բանելու, օտար Տէրութեանց հաշւոյն կը բանի: 1893ին Յունաստանի համար արծաթ դրամ կոխեց, և այս պահուս Մարոքի և Վենեզուելայի համար կը կոխէ, Թունուզի հաշւոյն կոխածները վերջացուցած ըլլալով: 12 միլիոն Ֆր.ի արծաթ դրամոց պատրաստութիւնը պիտի վերջանայ մինչեւ երկու ամիս, և այն ատեն Ֆրանսացւոց ձեռքին մէջ իտալեան դրամ մնացած պիտի չըլլայ: Արծաթ դրամները Փողերանոցին մէջ պատրաստուելէ ետքը կը յանձնուին Ֆրանսայի Պանքային, ի վճարում այն փոխատուութեանց զոր Պանքան ըրած է Պետութեան գանձուն: Ֆրանսայի Պանքան հետզհետէ հրապարակ կը հանէ զանոնք: Որովհետեւ արծաթ դրամոց անուանական գինն իրական գնէն շատ բարձր է, այս գործողութեամբ Ֆրանսայի ելմտական նախարարն իբր վեց միլիոն Ֆր.ի շահ մ'ը կ'ընէ, որ ելմտացոյցի արդի վիճակին մէջ, արհամարհելի շահ մը չէ:

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 23 Մայիս. — Լրագիրք կ'ըսեն թէ նախարարութիւնն ուզելով ինկաւ, ապա թէ ոչ՝ չէր իյնար: Եթէ Պ. Քազիմիր Բէրիէ միջամտէր, կրնար փրկել նախարարութիւնը: Պահպանողական լրագիրք կ'ըսեն թէ Պ. Ք. Բէրիէ հրաժարելու համար ուրիշ պատճառ ունէր: Նախարարական թերթեր կը խնդակցին նախարարութեան յառենի Ժողովոյ բռնած ընթացքին համար: Գործաւորական լրագիրք գոհ են Ժողովոյ արդիւնքին համար: Լրագրութիւնը միահամուռ կ'ըսէ թէ այս անգամ նախարարութեան կազմութիւնը դժուար պիտի ըլլայ:

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ Պանքային պահեստից համեմատութիւնն այս շաբթու կը հասնի 100ին 67 1/4ի:

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 13 Մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	ղրշ.	109 1/2
3 » Փարիզի »	Ֆր.	23 02 1/2
Վիեննայի 8 օր	Ֆիոր.	— —
Պերլինի չէք	մարք	— —

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՈՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սէրի]		26 23
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	26 24
Կէս օրին	»	26 24
Թահվիլաթը Օսմանլըէ երէկ երեկոյ		96
» » ժամ 5ին		— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառ. Թիւն	A. Սէրի	61 20
»	B. »	37 20
»	C. »	27 20

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԸ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	— —
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	8 30
Պանք տը Քօնսդ.	» »	3 20
Օսմ. Շանժ է վալէօր	» »	4 20
Րէժի	Օսմ. Ոսկի	19 08
Թրամուէյ	» »	5 86
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ	» »	6 46
Րումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	110 1/2
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		41 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 17
Անգլիական ոսկի	»	110 10
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	— —
Իմբէրիալ	»	90
Քրիմից	»	51 15
Ռուպլ Թղթադրամ	»	8 1/2
Մեճ. արծաթ [տարբ.]	»	108 03
Մանր արծաթ	»	102 20
Մէճիտիյէ	»	97
Թասֆիյէ	»	6
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի		— —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 24 Մայիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	100 82
» Նոր 3 1/2 %	106 85
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	24 25
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	510
Բրիօրիթէ Թիւրք [1890]	475 62
Օսմանեան երկաթուղի	111 25
» Րէժիի բաժնեթուղթք	437 50
Պանք Օթոման	638 12
Քրէտի Լիօնէ	745
Իտալական Ռանթ 5 %	78 40
Եգիպտական միացեալ	513 75
Չէք Լոնտոնի վրայ	25 190
Օսմանլըէ (Օսմանեան քոնսօլիտէ)	441 87

ԼՈՆՏՈՆ, 24 Մայիս

Անգլ. քոնսօլիտէ	100 81
Օսմ. » Սէրի Դ.	23 93
» » » Ա.	61 50
» » » Բ.	37 75
» » » Գ.	25 87
Օսմ. փոխառութիւն 1871	102 75
Փոխառութիւն 1877 [Տէֆանս Լօն.]	102 25
Պանք Օթոման	15 43
Այտընի երկաթուղի	14 63
Գասապայի երկաթուղի	17 50
Եգիպտական միացեալ [Իւնիֆիյէ]	102
» առանձ. [բրիվիլէժիէ] 1890	— —
Դօմանիալ [փոխառ. Ռօչիլտ]	105 50
Հելլենական 5 %	33
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 324

ՊԵՐԼԻՆ, 24 Մայիս

Օսմանեան երկաթուղի	103 20
Օսմ. Րէժի	— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 355
» Փարիզի »	80 85

ՍՏՈՒԳԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ
ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ

Աշխատասիրութիւն

Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ա. ՔԱՀԱՆԱՅԻ ԺԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅԵՆՏԵԱՆ

Մեղունազարդ եւ բազմահմուտ Տ. Ժիւնքեարպէյէնտեանի նոր սոյն պատուական երկասիրութիւնը, պսակեալ «Սահակ Մեսրոպեան» մրցանակով, լոյս տեսած է մաքուր տպագրութեամբ եւ 400 մեծադիր էջերէ բաղկացեալ: ՍՏՈՒԳԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆը, արդիւնք լեզուաբանական (Linguistique) խորին հմտութեան ու երեսնամեայ համբերատար վաստակոց՝ կուգայ հայ դպրութեան մէջ մեծ ու կարեւոր պակաս մը լնուլ, լուսաբանելով հայ լեզուէ բազմաթիւ բառեր՝ ըստ ծագման եւ կազմութեան քոյր լեզուաց՝ Պարսկին եւ Յոյնին՝ որով ո՛չ միայն կարեւոր ծառայութիւն մը կը մատուցանէ մեր չքնաղ լեզուի ուսումնասիրութեան, այլ եւ առիթ կ'ընծայէ հայ լեզուագէտներու հետազօտութեանց:

Կը վաճառի ի գին կէս Օսմ. ոսկւոյ

Կեդրոնատեղին է, Կ. Պոլիս, «Կեդրոնական գրատուն» Զաւմաքճըլար թիւ 59, եւ ի Բերա, Թիւնէլի դիմաց «Վաֆիատէս»ի գրատունը:

836 13—20

ՎՍԵՄ. ՍԻՄՈՆ ՊԷՅԻ ՎԻՃԱԿԸ

Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյի վիճակին վրայ զգալի փոփոխութիւն մը չկայ երէկ առաւօտէն ի վեր:

Երէկ գիշեր քիչ մը անհանգիստ ըլլալուն, մաքրողական տրուեցաւ, որուն վրայ հիւանդը գտաւ իր առջի վիճակը:

Տոքթ. Խորասանճեան էֆէնտի, Տոքթ. Խնդիրեան և Տոքթ. Լառսի այս առաւօտ վերստին Օրթագիւղ գացին հիւանդին այցելութեան, և պատուիրեցին սենեակը փոխել: Այս տեղափոխութեան պատճառելիք յոգնութեան հետեւանօք՝ Ն. Վսեմութիւն չորս ժամու չափ ոչ ոք պիտի կրնայ ընդունիլ այսօր:

Մարմնոյն մէջ մնացած գնդակն, որուն ճիշդ տեղը չի գիտցուիր տակաւին, հանելու համար առ այժմ ո՛ր եւ է որոշում տրուած չէ բժիշկներուն կողմէ:

Տոքթ. Նազլեան երէկ գիշեր ևս հսկեց հիւանդին քով: Տենդն իր սովորական վիճակին մէջ է, այսինքն 37 աստիճան:

Հայ և օտարազգի այցելուներ, ինչպէս նաեւ եկեղեցական հայրեր, կը շարունակեն Մաքսուտեանց ապարանքն երթալ ամէն օր, Սիմոն պէյի ողջութեան վրայ անձամբ տեղեկութիւն առնելու:

Արկածին իրիկունը, երեքշաբթի, Պատրիարքական Գեր. փոխանորդ Հայրը փութացած էր Օրթագիւղ երթալ ու այցելել Սիմոն պէյին:

Եկեղեցական դասէն այցելած են նաեւ գիւղին քարոզիչ Գեր. Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունի, և Գեր. Բարթուղիմէոս ու Գեր. Հմայեակ Սրբազանները:

Օրթագիւղի աւագերէց Արժ. Տ. Սահակ Ա. քահանայ երէկ Ս. Հաղորդութիւն տուաւ Սիմոն պէյին:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Խառն Ժողովն իւր չորեքշաբթի օրուան գումարման մէջ խորին ցաւք լսելով Քաղաքական Ժողովոյ ատենապետ Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյի վիրաւորուիլը, սակայն տեղեկանալով միանգամայն որ Նախախնամութեան օգնութեան շնորհիւ՝ Ն. Վսեմութեան կեանքը զերծ է վտանգէ, իւր խնդակցութիւնը յայտնեց:

Ազգ. Հիւանդանոցի մատակարարութեան վերջին երկու տարուան հաշիւներն երէկ Տնտեսական Խորհրդոյ յանձնուած են ի քննութիւն և ի վաւերացում:

Սարգիս էֆ. Թաշճեան, որ այժմ միակ գործող հոգաբարձուն է, վերջին երկու տարուան գործառնութեանց վրայ ընդարձակ տեղեկագիր մը պատրաստած է Ազգ. Վարչութեան մատուցանելու համար:

Հիւանդանոցի մատակարարութեան նիւթական արդեանց նկատմամբ քանի մը տեղեկութիւնք զորս անցեալ օրուան խմբագրականաւ հաղորդած էինք՝ այս տեղեկագրին կարեւոր պարունակութեանց վրայ ընդհանուր գաղափար մը կուտան:

Թէպէտ Սարգիս էֆ. Թաշճեանի հետ հոգաբարձու կը մնայ նաեւ Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան, բայց իւր մասնաւոր զբաղմանց շատութեան, ինչպէս և ծանօթ ընտանեկան դժբախտութեանց պատճառաւ, Կիւլպէնկեան էֆ. երկար ժամանակէ ի վեր չի մասնակցիր Հոգաբարձութեան գործերուն:

Կրէտէի հոգեւոր հովիւ Տ. Մանուէլ քահանայ իւր պաշտօնատեղին ժամանելով ստացեր է տեղւոյն եկեղեցւոյ սեպհական կալուածոց նախորդ մատակարարին հաշիւներն և ձեռնարկեր է այդ կալուածոց մատակարարութեան:

Սէլանիկի հոգեւոր հովիւ Տ. Խորէն քահանայ հրաժարած ըլլալով, տեղւոյն Հայոց Մասին հոգաբարձութեան խնդրանօք հոգեւոր հովիւ կարգուած է Եալովայի Տ. Մատթէոս քահանան, որ յառաջիկայ երկուշաբթի օր Սէլանիկ պիտի ուղեւորի:

Մայր Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ Սամաթիոյ քարոզիչ Գեր. Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս հանդերձեալ է յառաջիկայ կիրակի առաւօտ Երեւման Ս. Խաչի տօնի առթիւ վերաբերմամբ Ս. Պատարագ մատուցանել ի Մայր-Եկեղեցւոջ, ի հանգիստ հոգւոց դպրապետաց, դպրաց, երաժիշտ դասատուաց և համայն բարերարաց Պատ. դպրաց դասու Մայր-Եկեղեցւոյ:

Կը խնդրուի մեզմէ ծանուցանել թէ Բերայի Նարեկեան մանկապարտէզի քննութիւնը պիտի կատարուի Արուեստանոցի սրահին մէջ, առաջիկայ կիրակի, ժամ 7ին:

Այս առթիւ գեղեցիկ հանդէս մը տեղի պիտի ունենայ՝ որու պիտի մասնակցին իրենց երգերով Բերայի մանչերու և աղջկանց վարժարանաց ձայնական երաժշ-

---

մը կը բացուի...

Յետոյ, ա՛լ ոչինչ. մակերեսը իր հանդարտութիւնը կը վերստանայ...

Եւ Ժաք, բազկածալ, յաղթական, կը դիտէ այդ անշարժութիւնը:

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Կը մնայ մեզ քանի մը բացատրութիւններ ալ տալ՝ և վերջացնել այս երկար պատմութիւնը:

Ժաք ի՞նչպէս ազատած էր մահուընէ... Տեսակ մը հրաշքով... հեղեղը հողերէն դուրս քշած տարած էր զինքը, և ինչ որ իր մահը պիտի պատճառէր, իր փրկութիւնն էր եղած:

Տենդն յանկարծ դադրած էր: Բայց ո՞ւր երթալ. այդ անծանօթ երկրին մէջ վտանգի չէ՞ր ենթարկուեր: Ի՞նչ փոյթ: Ճամբայ ելած էր... և սոսկալի յոգնութիւններէ ետքը, արմատ և պտուղ միայն ուտելով, հասած էր մինչեւ Անկքոր Վաթը շրջապատող անտառը:

Հոն ինկած էր ուժասպառ: Բայց վերջին ճիգ մը փորձելով՝ տեսած էր մարդկային անցքերու նշանները: Գայլերուն բացած ճամբէն մեհեան հասած էր...

Այդ շքեղ տաճարէն շլանալով, առաջացած էր... և երկրորդ շրջափակէն անցած պահուն Պիքքառին դիմացն ելեր էր:

Մնացեալը յայտնի է:

Գալով Խմէրթանի նաւազներուն, ընկղմելու մօտ ընդունուած էին պետական նաւէ մը որ Քոչինչին կ'երթար...

Սայկոն հասած էին:

Սըր Լիոնէլ առած վէրքերէն մեռեր էր:

Բայց Մառի տը Ֆավրէյ ապրած էր...

Աւման անմիջապէս արշաւախումբ մը կազմած էր Անկքորի աւերակները երթալու համար: Սօէրս, շնորհիւ իր լեզուագիտութեանը, դիւրաւ հետեւած էր արկածախնդիրներու հետքին:

Գալով Էկզիւբերին, դժբախտը, տկարացած, խորտակուած իր վէրքերէն ու անձկութիւններէն, մեռաւ Ժաքին բազուկներուն մէջ... և մեռած ատենը, ըսաւ իր սիրած միակ արարածին.

—Երջանիկ պիտի ըլլայի... բայց երջանկութիւնը ինծի համար չէ... երբեմն մտածեցէք խեղճ Էկզիւբերին վրայ: Աւա՜ղ, որքան գիտութիւն կը մեռնի ինծի հետ...

Վերջապէս, այնքան եղերական դարձուածներէ ետք, մայր ու զաւակ միացան...

Ի՞նչպէս տիկին տը Ֆավրէյ չմեռաւ ուրախութենէն. վասն զի զաւկի սէրը մեծ կորով կուտայ մայրերուն...

Ֆրանսա դարձան...

Ժաքին պատիւը հանդիսապէս վերանորոգուեցաւ, և երկու տարի չանցած ամուսնացաւ Բոլին տը Սուէյի հետ:

Նոյն օրը, Մարսիալ կարգուեցաւ Լիւսի տը Ֆավրէյի հետ:

Ժաք արտօնուեցաւ կրել իր հօրն անունը, առանց տիտղոսի: Մինակ Ժաք Քոմթպէլ կը կոչուի, և այսօր Ֆրանսայի էն նշանաւոր ճարտարագէտներէն մէկն է:

Մեռեալներուն Ակումբը ձգեց իր մահահոտ անունը: Բայց իր անդամները միշտ արիասիրտ մարդեր են, Աւման տը Պեռնէյի օրինակովը, որ այժմ Մաթիլտին ամուսինն է:

Եւ անգամ մըն ալ ապացուցուեցաւ յաւիտենական ճշմարտութիւնը թէ՝

Ոճրագործները, որքան ալ զօրաւոր ըլլան, որքան ալ խորունկ ըլլան իրենց մեքենայութիւնները, օր մը կ'իյնան տկար մարդու մը ձեռքին մէջ, որուն միակ զէնքը պարկեշտութիւնն ու իղճահարութիւնն է...

Փարիզի Գայլերուն վերջին բեկորները ցրուեցան:

Երբեմն, Թիարաններու մէջ, հետաքրքրութեամբ իրարու ցոյց կուտան այն մարդոց մէկը որ, մտախոհ, սարսռալով կ'արտասանէ անունն այն մարդուն որ երազեց ՉԱՐԻՔԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆ ըլլալ:

Ծանօթ.—Կօնիկլու չէ մեռած: Միւֆլէ բնաւ չէ թողած զինքը... Իրենց արժանի պաշտօն մը գտած են...

Դունապան են Թամիրիլ ապարանքին մէջ:

Թարգմ. Ե.

ՎԵՐՋ

տութեան դաս առնող աշակերտք և աշակերտուհիք ինչպէս և գերեզմանատան մանկապարտէզի աշակերտք։

* * *

Բերայի կթական խնամակալութեան հսկողութեան տակ Ցակոբ էֆ. Բագրատունիի հաստատած կիրակնօրեայ վարժարանի անդրանիկ շրջանաւարտից հրապարակային քննութիւնն եւս պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի, Արուեստանոցի սրահին մէջ, ժամ 5 ին։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Իւլաւի առաջին աստիճան տրուեցաւ Գոնեայ նահանգին Տեֆթերտար Զիւհտի պէյի։

Սանճէքի երկրորդ աստիճան՝ Մաղնիսայի թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի էֆէնտիի և Տարասանէի թապուելութեան Նախագահ Մուսթաֆա պէյի։

Երկրորդ կարգի Մեճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Սուրիոյ նահանգին Տեֆթերտար Րիֆաթ պէյի։

Չորրորդ կարգի Մեճիտիյէ՝ Պայազիտ գաւառին կեդրոնական Նահից Մէհմէտ Խասա էֆէնտիի և Տարասանէի Իտարէի ժողովոյ անդամներէն Հաճի Սիւլէյման Աղազատէ Մուսթաֆա պէյի։

Հինգերորդ կարգի Մեճիտիյէ՝ նոյն ժողովոյ անդամներէն Մանուկ էֆէնտիի։

Հինգերորդ կարգի Մեճիտիյէ՝ գեղագործ Յովակիմ էֆէնտի Ասլեանի։

ԽՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. —Սեբաստիոյ մէջ մայիս 10էն 11, քոլերայէ դէպք չէ պատահած։ Առաջուան բռնուածներէն մին մեռած է։

—Զիլէի մէջ մայիս 9էն 10, տասը դէպք, որոց երեքը մահացու։

—Եւդոկիոյ մէջ մայիս 9էն 10, հինգ դէպք և առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

—Սամսոնի Գաւառ-Գիւղին մէջ մայիս 9էն 10, երեք դէպք ու մէկ մահ։

—Գամխեմանիի Խաբիլայ գաւառակին մէջ մայիս 10էն 11, տասը դէպք որոց մին մահացաւ։ Առաջուան բռնուածներէն վեցը մեռած են։

ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ. —Երէկ ալ Սուլթանիյէ վարժարանին աշակերտք, ուսուցիչք ու պաշտօնեայք, Քեաղըտխանէ գացին ուր երկու անգամ հացկերոյթ տրուեցաւ իրենց։ Փոքր աշակերտք կառքերով գացին, իսկ մեծերն հետիոտն, առաջնորդութեամբ նուագածուաց խումբի մը։ Հացկերոյթի պահուն բոլոր ներկայից լուսանկարներն հանուեցան։

Կայս. անձնական Գանձուն Նախարար Վսեմ. Միքայէլ փաշա և կայս. պալատան մառանապետ Օսման պէյ Քեաղըտխանէ երթալով՝ աշակերտաց, ուսուցչաց ու պաշտօնէից հաղորդեցին Վեհ. Սուլթանի կայս. բարեւներն և տրուած կերակուրներն աչքէ անցուցին։

Հացկերոյթէն յետոյ աշակերտաց կողմէ բանախօսութիւններ արտասանուեցան թուրքերէն, ֆրանսերէն, յունարէն ու հայերէն և բարեմաղթութիւններ եղան վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։ Բոլոր ներկայք ձայնակցեցան այդ բարեմաղթութեանց։

Երախտագիտական ուղերձ մը պատրաստելով մատուցեցաւ յոտս կայսերական գահոյից։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՎԵՀ. Վիքթօրիա թագուհւոյն ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ Վեհ. Սուլթանին կողմէ՝ արարողապետ Մունիր փաշա և կայս. առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա Բեյոյլի անգլ. դեսպանատունն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուին։ Նոյնպէս Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին կողմէ թարգման Վէքիլ էֆէնտի և Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին կողմէ թարգման Միքայէլ էֆէնտի։

Օսմանեան պահակ շոգենաւն, որ դրօշներով զարդարուած էր, միջօրէին թնդանօթի քանիմէկ հարուածներ արձակեց։

Առաւօտուն անգլիական մատրան մէջ գոհաբանական աղօթքներ կատարուեցան ի ներկայութեան դեսպանին, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի պաշտօնէից եւ անգլիական գաղթականութեան երևելեաց։

Միջօրէէն երեք ժամ յետոյ, դեսպանատան պարտէզին մէջ դաշտային հանդէս մը տրուեցաւ։ Պարտէզը զարդարուած էր դրօշներով ու ծաղիկներով։ Տեղ տեղ գեղեցիկ վրաններ կանգնուած էին եւ յատուկ չքաւեղան մը պատրաստուած էր։ Կայս. պալատան ինչպէս նաև ծովային զինուորաց նուագածուաց խումբերը գեղեցիկ կտորներ նուագեցին։

Ներկայ էին Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը, Վսեմ. Մավրոեէնի փաշա, Խարիճիյէի Մէքթուպճի Մունիր պէյ, Արտաքին Թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյ, Բերայի կառավարիչ Հիւսէյին Հասիպ պէյ, Ֆերիդ Նեճիպ փաշա, Վասա փաշա, Հօպէ փաշա, Ջէյքէնի փաշա, բոլոր դեսպանք իրենց առաջին քարտուղարներով և պահականաւերու հրամանատարներով ու սպայներով ինչպէս նաև անգլիական գաղթականութեան երևելիք։

* * *

Ցունաց Պատրիարքարանի փոխանորդը՝ քարտուղար Թանթալիսի էֆէնտիի հետ երէկ անգլիական դեսպանատունը գնաց և յանուն Ամեն. Տ. Նէօֆիթօս Պատրիարքին շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Սըր Ֆիլիփ Քըրրիի։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ. — Թուրք կը հաղորդէ թէ մէկ քանի օրէն տեղի պիտի ունենայ Կ. Պոլսոյ Արուեստահանդէսին հիմնարկէքը։

ՄԱԼԻՅԷԻ մէջ երէկ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Նախարար Վսեմ. Նազիֆ փաշայի և ելմտական խնդրոյ վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆ. — Կայս. պալատան Քիմիագէտ Պօնկօվսքի փաշա և Պ. Օկիւսթ Բօզաքեր մենաշնորհ խնդրած են Կ. Պոլսոյ շրջակայքը մէջ գործարան մը հաստատելու համար, ուր պատրաստուին ալքոհօլային նիւթեր, հոտեղէններ, աճառներ և պատրաստ դեղեր, որոց առողջութեան օգտակար ըլլալը հաստատուած է զանազան երկիրներու բժշկական ժողովոց և քիմիագէտներու կողմէ։ Այդ գործարանին համար անանուն ընկերութիւն մը կազմել, որ երեսուն հազար ոսկի դրամագլուխ ունենայ, երեսուն տարի պայմանաժամ և որուն կեդրոնը Կ. Պոլսոյ մէջ գտնուի։

Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան կողմէ առ այդ պատրաստուած օրինական ծրագրոյ մը վրայ՝ Նախարարաց Խորհրդոյ և Պետական Խորհրդոյ կողմէ հարկ եղած պրպտումը տրուած և վաւերացած է կայս. Իրատէով։

ԲՐՕՄԷՍՆԵՐԸ. — Առեւտրական եւ Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան հաշուակալ Սաատի պէյի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն, որ կ'զբաղի Բումէլիի երկաթուղեաց պարտամթղթոց բրօմէսներու խնդրովը, նկատելով որ բրօմէսի տէրերն անոնց այնպիսի բարձր գին մը կը գնեն, որ ժողովրդեան կը վնասէ, խորհրդակցութիւններ կը կատարէ այդ գիները չափաւորելու համար։

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄ. —Արքունի Փողերանոցին մէջ Օսմ. Պանքայի հաշւոյն հարիւր հազար մեճիտիյէներ մանր դրամի վերածուած են։ Պատրաստուած մէկ միլիոն ղրուշի երկուքնոցները վաղը պիտի յանձնուին Պանքային։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ. Օսմ. Կայս. Պանքայի ընդհ. տնօրէնը, որ չորեքշաբթի օրը մայրաքաղաքս դարձաւ Եւրոպայէն, այսօր Իզմիր կ'ուղեւորի շաբաթ մը չափ հոն մնալու համար։

ԳՈՆՎԷՐՍԻՈՆԸ. —Թուրքը կ'իմանայ թէ 1854ի և 1871ի փոխառութեանց միացումէն կայսերական Գանձուն ինկած գումարը պիտի յատկացուի կարեւորագոյն դասուած ռազմամթերքներու գնման։

ԳՈՆԵԱՅԻ նորընտիր կուսակալ Ալի Քէմալի փաշա մէկ քանի օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի Էնկիւրիի ճամբով։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՔ. — Անցեալ ելմտական 1309 տարւոյն Պրուսայի նահանգին մէջ բնակութիւն հաստատած են 894 տուն 4278 գաղթականներ։

ԿԻՇԻՐ ԷՖԷՆՏԻ, նախորդ իրաւագէտ խորհրդական Բ. Դրան, չորեքշաբթի օրը Աղեքսանդրիա ուղեւորեցաւ։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ միլիօնատէր զբօսաշրջիկներն, որք Պրուսա գացած էին, երէկ մայրաքաղաքս դարձան Մահմուտիէ Պէնկալ շոգենաւով։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ Թագաւորին ծննդեան տարեդարձին օրը Ցունաց Ամեն. Պատրիարքին իր փոխանորդը ու քարտուղարը շնորհաւորութեան ղրկած ըլլալով, ռումանական դեսպան Պ. Միշիլինէօ նախընթաց օր Ֆէնէրի Պատրիարքարանը գնաց, ի փոխադարձ այցելութիւն։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսրը Այնորոզի ռուսական վանքին նուիրեր է 13,410 քիլօ կշռող զանգակ մը, որ սա արձանագրութիւնը կը կրէ.

«Այս զանգակը ձուլուած է ի Մոսկուա, Աղեքսանդր Գ. Ցարին օրով, և նուիրուած է Այնորոզի Ս. Բանդալէօն ռուս վանքին։»

Երկրորդ արձանագրութիւն մը կըսէ.

«Ձուլուած է Անտրէ Տիմիդրեւիչ Սամքինի ձուլարանին մէջ, Եօզեֆ Վօրօպէֆ ձուլիչին ձեռքով։ Ծանրութիւն 810 բուտ, այսինքն 13,410 քիլօ։»

Զանգակը զարդարուած է զանազան քանդակներով։

Այս զանգակ չորեքշաբթի մայրաքաղաքս հասաւ Օտէմպէրկի ճամբով և Սիրքէճիի կայարանը կը մնայ ուսկից ծովու ճամբով իր տեղը պիտի ղրկուի։

ԴԱՏԱՍՏԱՆ. — Եղեռնադատ ատեանը երէկ երկրորդ անգամ ըլլալով զբաղեցաւ Ղալաթիոյ մաքսատան մէջ անցեալ տարի կատարուած զեղծումներու համար ամբաստանուած անձանց դատովը։ Անցեալ նիստին մէջ ամբաստանելոց հարցաքննութիւններն աւարտած չըլլալով, երէկ շարունակուեցան և միանգամայն ուշադրութեան առնուեցաւ Մաքսային վերատեսչութենէն բերել տրուած տետրակները։ Իբրեւ մեղսագործ ամբաստանեալ անձանց հարցաքննութիւնն աւարտելով, Նախագահն սկսաւ հարցաքննել այն չորս անձերն, որք իբրեւ պարգեւ դրամ առած էին՝ հակառակ եղած պատուէրներու։ Անոնց հարցաքննութիւններն եւս աւարտելով, դատարանը լսեց ամբաստանելոց փաստաբաններու յայտարարութիւններ՝ կատարուած հարցաքննութեանց նկատմամբ։

Նախագահը յետոյ ըսաւ թէ վկաները լսելէ առաջ հարկ էր մէկ քանի թուղթեր բերել տալով քննել, հետեւաբար դատն ուրիշ օրուան յետաձգուեցաւ։

ՍԱԱՏԷԹ լրագրոյ գլխաւոր խմբագիր Թահիր պէյ, որ ժամանակէ մը ի վեր Սուրիոյ կողմերը ուղեւորութիւններ կը կատարէր, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Երուսաղէմ եւ այլ քաղաքներ այցելելէ յետոյ՝ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ԾՈՎԱՅԻՆ Նախարարութիւնը հարկ եղած պատրաստութիւնները տեսած է, որպէս զի Ոսկեղջիւրի նաւարաններուն մէջ շինուելու վրայ եղող երկու յածանաւակները (քռուազէօռ) եւ զանազան մեծութեամբ երեք ուրիշ մարտանաւերը կարենան ծով իջնել՝ Գուրպան-Պայրամի տօնէն անմիջապէս ետքը։

ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ. —Ելմտական Նախարարութեան խորհրդոյ անդամ Ճէմիլ պէյ՝ Մեծ-Եպարքոսին ծրագիր մը մատուցեր է ի մասին սիկառի թուղթի մենավաճառի, որուն հաստատմամբ կարելի պիտի ըլլայ երկու միլիոն ոսկւոյ կանխավճար մը բստանալ, այդ մենաշնորհի հասոյթներովը երաշխաւորուած։

ՐԷԺԻՆ. —Մաքսային վերատեսչութիւնը խնդրած էր Բ. Դուռնէն որ Րէժիի գործարաններուն մէջ իր ունեցած պաշտօնեաներն արտօնութիւն ունենան թղթադրօշմ փակցնելու քթախոտի օտար տուփերուն վրայ զորս ի վաճառ կը հանէ Րէժին։ Նախարարաց խորհուրդը մերժողական պատասխան տուեր է, յայտարարելով որ Րէժին իր յանձնառութեանց տետրին զօրութեամբ՝ դրօշմատուրքէ ազատ է իր բոլոր գործառնութեանցը մէջ։

ՆԱՖԱԷՆ կը գրեն թէ Ֆօթօհ մարտանաւը հոն հասնելով, ցամաք հաներ է տասնըվեց ֆրանսացի սպայներ որոնք յատուկ կառախումբով Երուսաղէմ ուղեւորեր են, ուր լատին կրօնաւորներուն կողմէ սիրալիր ընդունելութիւն եղեր է անոնց։ Ֆրանսական նորընտիր դեր-հիւպատոս Պ. Ֆօնիէ Նաֆա հասնելով, իր պաշտօնին գլուխը անցեր է։

ԲԷՇԹԱՒ օսմանեան փոխ-հիւպատոս Նուրի պէյ երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ տասնըհինգ օրէ ի վեր ամէն օր քիչ շատ անձրեւ կը տեղայ և կը վախցուի թէ հունձքերուն պիտի վնասէ։ Լանգազայի կողմերը կարկուտ տեղալով ձմեռուան հունձքերուն վնասեր են։

ՄԻԼՔԻՅԷ վարժարանին տնօրէն Ապտիւրրահման էֆէնտի, որ հիւանդ էր, սկսած է ապաքինել։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Մայիս 10ին Մանասդըրի Կէօրիճէ գաւառին մէջ երկրաշարժի սաստիկ ցնցում մը զգացուեր է։

ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ատենի պատժական ճիւղն երէկ քննեց նախնական դատարանի մէկ վճիռն, որով Վանկէլ, Տիմիթրի և Օննիկ անուն անձինք՝ այլ և այլ անձեր յատուկ տեղ մը հրաւիրելով խաղամոլութիւն բրած ըլլալնուն համար չորսական ամսուան բանտարկութեան եւ քանական ոսկւոյ տուգանաց դատապարտուած էին։ Վերաքննիչ ատեանն այդ վճիռը օրինաւոր գտնելով վաւերացուց։

ՍԻՆՕՊԻ մաքրանոցին համար նաւակներ ու մակոյկներ վարձուած են ուղեւորներն ուղղակի մաքրանոց տանելու համար։

Պ. ՎԻՆՍԸՆԴ ՔԱՑԼԱՐՑԻ հետ մայրաքաղաքս եկած է Պ. Տիւքոս, որ մասնագէտ է ոգելից ըմպելիներու գործին և արդէն ուսումնասիրած է Թուրքիոյ մէջ ոգելից ըմպելիներու վրայ դրուած տուրքին դրութիւնը։

ՈՃԻՐ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Գասըմ Փաշացի Քիւրտ Հիւսէյին երէկ ժամ 5ին Բերայի Թաղապետութեան պաշտօնատան առջեւի գերեզմանատան մէջ դաշոյնով վիրաւորեց Մախմուտէի Ճէվիկ շոգենաւին նաւաստիներէն Ալին, որ կռնակէն վիրաւորուեցաւ և դաշոյնը մէջը կոտրեցաւ։ Հիւսէյին ձերբակալուեցաւ, իսկ վիրաւորեալը իր տունը տարուեցաւ, նախնական դարմանները ըլլալէ յետոյ։

—Խասգիւղի մօտ Սիւտլիճէի մէջ երէկ տան մը մէկ մասը փլաւ և փլատակներն ինկան կից գտնուած ուրիշ տան մը պատին վրայ և փլցուցին զայն, սակայն մարդու կորուստ չպատահեցաւ։

—Երէկ Սկիւտար գացող նաւակի մը մէջէն Ալի անուն մարդ մը ծովը ինկաւ, սակայն կարելի եղաւ ժամանակին ազատել զայն։

ՏՈՔԹԷՕՌ Ե. ՄԱՍԻՍ
(Թօփխանէ փողոց Թիւ 10)

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, կէս օրէն վերջը ժամ 7էն 10. չորեքշաբթի օրերը ձրի։ Ներքին ամէն հիւանդութիւններէ զատ մասնաւորապէս կը դարմանէ ստամոքսի, թոքերու և ծննդամիզական գործարանց հիւանդութիւնները։ 928 24—26

ԹԷՓԷ-ՊԱՇԸԻ ՊԱՐՏԷԶԸ

Թէփէ-Պաշըի պարտէզին տնօրէնութիւնը ամռան եղանակին համար գերմանացի երեսուն նուագածուներու խումբ մը վարձած է, որոց մէկ մասը յատկապէս Պերլինէն կուգան։ Ասոնք, առաջնորդութեամբ Պ. Բոլ Լանկէի, յառաջիկայ կիրակիէն սկսեալ, ամէն իրիկուն և ամէն գիշեր պիտի նուագեն պարտէզին մէջ։ Բերա մնացողներուն համար Թէփէ-Պաշըի պարտէզը հաճելի ընծայելու նպատակով, մասնաւոր խնամք տարուած է պարտէզին բարեզարդութեանը։ Գիշերները պարտէզը ելէկտրական լուսաւորուի ուրիշ տարիներէ լաւագոյն եղանակով մը եւ կիրակի գիշերներն ալ հրախաղութիւնք պիտի կատարուին՝ իտալացի վարպետներու հսկողութեան ներքեւ։ Ուտելիքներուն և խմելիքներուն չափաւոր գին որոշուած է, և անոնց մաքուր ու ընտիր տեսակէ ըլլալուն մեծ հոգ պիտի տարուի։ Պարտէզին մուտքն է մէկ ղրուշ։ Կիրակի իրիկունները 2 ղրուշ։

Պ. Լաբրունաի իտալական օբերէդի խումբը, լաւ տարրերով վերակազմուած, յունիսի սկիզբը մայրաքաղաքս կը հասնի, Թէփէ-Պաշըի ամառնային պարտէզին մէջ ներկայացումներ տալու համար։ Խաղացուցակը կը հրատարակենք ժամանակին։

* * *

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՐՔԸ

Այս գիշեր, Սիրքին խումբը, իր սովորական խաղերէն զատ, պիտի ներկայացնէ մեծ բանթօմիմ մը։ Շաբաթ գիշեր արտասովոր ներկայացում, որուն պիտի մասնակցի առաջին անգամ ըլլալով Օր. Ժօզեֆին, ճարտար լարախաղաց մը։

Կիրակի ցերեկ, վերջինները «մաթինէ», բանթօմիմով։

Աստի անտի

ՀԱՒԿԻԹԻ ՀԱՄԱՐ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ

Մարդիկ կան որ անձնասպան կ'ըլլան՝ ոմանք թշուառութեան, ուրիշներ սիրային վիշտերու հետեւանօք։ Դեռ չէր գիտցուած որ պարէններու սղութիւնը անձնասպանութեան մղէ մէկը։

Մի միայն այս պատճառով է սակայն որ տիկին Տ..., երեսունըհինգ տարու կին մը յոյժ ագահ, ողջ ողջ այրեց ինքզինքը Փարիզի մէջ։

Առտուն դուրս կ'ելլէ ուտեստ գնելու համար։ Պտղավաճառի մը խանութը կը մտնայ, հաւկիթ մը կը սակարկէ։

—Ի՞նչ, կըսէ, հաւկիթին տասներկու հատը 70 սանթիմ չէ՞ս տար։ Կարելի՞ բան է։ Աստուած իմ, ի՞նչ ժամանակի հասանք... տասներկու հաւկիթը ալ 70 սանթիմի չպիտի՞ տան... օ՜հ... օ՜հ... ես գիտեմ ընելիքս...

Եւ դուրս կ'ելլայ խելայեղ, գայրոյթէ կատաղած։ Ի՞նչ գիտէ՞ր ընելիքը։ Կը փակուի իր սենեակին մէջ, պատերը քարիւղով կը թրջէ, կրակ կուտայ և հանդարտօրէն կը սպասէ մահուան որ զինքը պիտի ազատէր այս աշխարհէն ուր մարդ չի կրնար տասներկու հաւկիթը 70 սանթիմի իսկ գնել։

Բայց դրացիներ, տեսնելով թանձր ծուխը որ սանդուխը կը լեցունէր, կը կոտրեն տիկին Տ...ի սենեակին դուռը։

Կահերը բռնկած էին և բոցերուն մէջ ագահ կինը, որուն հագուստները կ'այրէին, անշարժ կը կենար։

Դուրս կը հանեն զինքը։ Ջրհանկիրները որք վրայ հասած էին, ծածկոցի մը մէջ կը փաթթեն զայն և դեղարան մը կը փոխադրեն, ուր կը դարմանուի։

Տիկին Տ... սոսկալի կերպով այրած էր։ Ինքզինքին գալուն պէս, առաջին աղաղակն եղաւ. «Սնտո՜ւկս, սնտո՜ւկս, արժէթուղթե՜րս։ Թիկնաթոռիս մէջն են։ Գացէք փնտռեցէք։»

Կ'երթան։ Ջրհանկիր մը կը կոտրէ թիկնաթոռը, որուն մէջէն ոսկիներ, բազմաթիւ արժէթուղթեր գտնելով, ամենքն ալ Տիկին Տ...ին կը յանձնէ, որ տիրանալով իր բոլոր հարստութեանը զոր կորսուած կը կարծէր, կը մոռնայ հաւկիթներուն այնքան բարձր գինը և կը թողու որ հիւանդանոց փոխադրեն զինքը։

ՀԱՅՐԱՍՊԱՆԸ

Անցեալները սոսկալի ոճիր մը գործուեցաւ Փարիզի մէջ, Պուլվառ Կըրնէլ։ Քսանըմէկ տարեկան երիտասարդ մը, Լէօբոլտ Պուլէյ, հայրն սպաննեց րէվոլվէրի երկու հարուածներով։

Այս տարի զինուորագրութեան վիճակը իրեն ինկած էր, բայց իր հասակին կարճութեանը պատճառաւ յետաձգուած էր։ Ցաջորդ տարին վերաքննութեան ժողովին պիտի ներկայանար։

Հիմակուհիմա շատ քիչ կ'աշխատէր, կասապան էր բայց ծոյլ, ցոփ, գինով. ժամանակին մեծ մասը գինետան մէջ կ'անցունէր, ապսէնդ խմելով, որ ամենէն սիրած ըմպելին էր։

Եւ անկից դուրս ելած ատենը սոսկալի էր, ա՛լ ինքզինքին տէրը չէր։ Ամենէն աւելի ոխ ունէր հօրը դէմ, քառասունըհօթը տարու մարդ մը, գինեվաճառ, զոր կ'ամբաստանէր իբր թէ առջի կինը մեռուցած էր չարչարելով, խոշտանգելով։

Պ. Պուլէյ արդարեւ իր առջի կնկան ողջութեանը յարաբերութիւններ ունէր իր հօրեղբօր աղջկանը հետ, որ իր գինետան մէջ կը ծառայէր, և այս յարաբերութենէն երկու զաւակ ծնած էին։

Երբ Լէօբոլտին մայրը մեռեր էր, գինեվաճառը իր տարփուհիին հետ ամուսնացեր էր։

Քանի մը ամիս առաջ Լէօբոլտ Պուլէյ թողուց իր հայրն և գնաց օթէլ մը բնակեցաւ։ Բայց իր ատելութիւնը չէր մարած, իր սպառնալիքներն երթալով կը սաստկանային։

Վերջերս չափահասութեան տարիքը թեւակոխեց գինով երիտասարդը։ Այն ատեն իր մօրը ժառանգութեան հաշիւները պահանջեց։ Ութը հարիւր ֆրանք առաւ։

Եւ սկսաւ գիշեր ցորեկ ուտել խմել։ Միշտ գինով էր։

Անցեալները գիշեր մը գնաց հօրը տունին ընթրելու, խմեց, գինովցաւ, եւ կիսամեռ ինկաւ։ Ստիպուեցան ննջասենեակը տանիլ զինքը. ժամը մէկուկէսը կար։

Տասնըմէկին մօտ գինովը արթնցաւ, վար իջաւ ձեռքը րէվոլվէր մը բռնած, պարտէզ մտաւ, պահուըտեցաւ եւ սպասեց որ հայրը տուն դառնայ։

Կէս գիշերին, ստնամաններն հանելէ ետք, գինետունը մտաւ, վեր ելաւ սանդուխէն որ իր հօրը սենեակը կը տանէր։

Քիչ ետքը, երկու պայթիւններ թնդացին։ «Մարդասպանը բռնեցէք» աղաղակը լսուեցաւ։

Պուլէյն էր որ իր հայրն սպանած էր։ Չորս կողմէն վազեցին և խեղճ մարդը գտան շապիկով, գետնատարած, անշունչ, կծկուած ձեռքին մէջ ճրագ մը բռնած, զոր փորձեր էր մարել՝ երբ մարդասպանը իր սենեակն էր մտած։ Գնդակ մը սիրտը մխուած էր և մահը վայրկենական էր եղած։

Այս միջոցին հայրասպանը դուրս ելած էր սենեակէն։ Դռնապանին խուցին առջեւ հասնելով, սկսաւ ոռնալ, ճօճելով րէվոլվէրը և սպառնալով ամէն մարդ սպաննել՝ եթէ դուռը չբանային։

Այն ատեն ալքօլական ճշմարիտ տագնապ մը ունեցաւ, գետին նետուելով, մոլեգին աղաղակներ արձակելով, խենդի մը պէս կրկնելով. «մեռուցի զինքը, մեռուցի. երկար ատենէ ի վեր մեռցունել կուզէի։ Շուտ, ձերբակալեցէք զիս, հայրս սպաննեցի»։

Ոստիկաններ ձերբակալեցին խելակորոյսը և ոստիկանատուն տարին։

Երբ ոստիկանութեան գոմիսէրն հարցաքննեց զինքը, տղան բացատրեց թէ իր հայրը կինին ամուսնանալով՝ սէրը վերցուցած էր իր վրայէն և անօգուտ չարչարած էր զինքը որ միտքը դրած էր վրէժ լուծել։ Բնաւ զղջում չյայտնեց իր արարքին վրայ։ «Հիմակ ալ, պէտք է որ իր կինը սպաննեմ» ըսաւ։

ՇԻՔԱԿՕ 1893
Ամենէն բարձր վարձատրութիւնը.
Մրցակից չունի մորթի խնամքներու մասին. ընդդէմ կարմրափշիկներու, ճաթռտուքներու և մորթի խորտուբորտութեանց։
ԼԱՆՈԼԻՆ ՍԱՐԴՈՒԶԱՐԴ ԼԱՆՈԼԻՆ
ՔՐԷՄ
ԼԱՆՈԼԻՆ
Լանոլինի գործարանին արտօնուած
Մառթինիքէնֆէլտէ
Խողովակներով կը ծախուի ամէն դեղարաններու մէջ եւ դեղավաճառներու քով։
Այն ատեն ճշմարիտ՝ երբ կը կրէ գործարանի սոյն վաճառանիշը։
Ընդհ. Մթերանոց ի Կ. Պոլիս
Գ. Ա. ՖՐԷՕՀԼԻՉԻ սենեակը
Վիճայի խան, 4, Ղալաթիա 1012

ՏԱՐԵՐՔ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԼԵԶՈՒԻ
Ա. և Բ. հատորներ զատ զատ
% 25 զեղչ

Վերջերս Պոլսոյ դրատունէն ի լոյս ընծայեալ Տոքթ. Մայթեն Լէզոէ անուն դասագրքին առթիւ լրագիրներու մէջ հրատարակուած խմբագրականները ու պաշտօնական յայտարարութիւնները մեզ եւ մեր դասագրքին չեն վերաբերիր, վասն զի մերը բոլորովին տարբեր է պարունակութեամբն ու մեթոտով։

Այն վարժարանք, որք ցարդ մեր դասագիրքը կը գործածեն, և կուզեն նոյնը գնել, պէտք է զգուշանան այդ անունէն և փնտռեն միայն Տարերք Աշխարհիկ լեզուի, Հմայեակ Քահանայ Էքսերճեանի։

Ա. հատոր 3 ղրշ. Բ. հատոր 5 ղրշ.
Կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղիք՝ Պոլիս Մերձման Զարզը, Մարգարեան գրատուն, Սիւմպիւլ խան, ի Զմիւռնիա, Միհրան Փափազեան գրատուն։ 1083 5—5

Ընդդէմ պժգալմարսութեան.—Շաւէնի Գինի։

CUNARD ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Բէթար շոգենաւը, Նաւապետ Ուար, աստ հասաւ։

ԱԳՈՍՏ. ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԵՒՂ
Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սգոտ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական զբաղումս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն իր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հաչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՒՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ՕՍՄԱՆԵՐԷՆԻ ԳԵՂԱԳԻՐ
ՏԷՏԷԵԱՆ Լ. Թ. Ի ԴՐԱՍԵՆԵԱԿԸ
Ջէվէր գէն խան, Թիւ 15, Ղալաթիա, Գեօմրիւքի խանի մօտ

Թուրքերէն գեղեցիկ գրի մասին կարեւոր պակաս մը լրացնող սոյն գրասենեակը յատկապէս յանձն կ'առնու՝ յոտս կայս. գահոյից մատուցանելի ակնարկագիրներու եւ ուրիշ գեղեցիկ գիր պահանջող գրութիւններու մաքուր գրել, եւ մեծ եւ մէջ տպագրելու համար օսմանեան ամէն տեսակ գրեր պատրաստել. Նաեւ ծանօթ անձանց աշխատակցութեամբ դատական եւ ուրիշ ամէն տեսակ գրութիւններ ալ կը խմբագրէ եւ կը թարգմանէ։ 1061 1—20

ՏՔԹ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ
ԹԷՓԷ ՊԱՇԸ, ՓԱՍՍԱԺ ՏԱՆՏՈՒԱ
([illegible])

Կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ։ Մասնաւոր խնամք ծննդամիզական եւ ջղային հիւանդութեանց։ Կ'ընդունի լշ. դշ. եւ ուր. օրերն յետ միջօրէի, ժամ 7էն 10 (ը. թ). հինգշաբթի օրերը միայնոյն ժամերուն ձրի։
Գշ. Եշ. և Շբ. օրերն առաւօտեան ժամ 3էն 4, Մերկամեթճեան դեղարանին (Պանճէ գափու)։ 960

ՄԻՍՔԷԹ

Երաւանդ եւ ընկերաց խնամքով այս անգամ զուտ խաղողէ պատրաստուած եւ որ եւ է վնասակար նիւթէ զերծ ըլլալով ստամոքսը զօրացնելու եւ ախորժակ բանալու համար բժշկաց կողմանէ խիստ յանձնարարուած սիլին եւ մաստիկան՝ ՄԻՍՔԷԹ մակ անուամբ եւ կնքեալ շիշերով ու որոշեալ գինով՝ ի վաճառ հանուած են հետեւեալ տեղերը։ Ի Ղալաթիա Օսմ. Պանքայի կարգը Խասսուֆ Իվզէտին էֆէնտի խանին տակ Միսքէթի մթերանոցը եւ մայրաքաղաքիս համբաւաւոր գինեվաճառները։ Բերայի նշանաւոր գարեջրատուները։ Ղալաթիա Եոմնիոն խանին մէջ Պօղոս աղայի ճաշարանը։ Վօյվօտա փողոց Թիւ 9, Քիւրքճիլէր փողոց Խաչիկ աղայի Թիւ 27 ճաշարանը։ Սանտըգճըլար փողոց Արթին աղայի Թիւ 199 գրօսարանը։ Մոմխանէ փողոց Թիւ 111 Մակազէն Ուիւս խանութը։ Թօփխանէ ծխավաճառ Եանիի Թիւ 1 խանութը։ Գամուրջին վրայ Վօսփորի շոգենաւերուն նաւամատոյցը Մեհմէտ Հաճի Տօսթի խանութը։ Եէնի Մահալլէի նաւամատոյցին դէմ Թիւ 12, ի Պոլիս Համօբուլօ խանի կից Մեհմէտ փաշա խան Թիւ 14։ Մեծ Շուկայ Մահֆազաճըլար փողոց Թօբալեանի Թիւ 9 ճաշարանը։ Բերա Համօբուլօ շուկային մէջ Թիւ 10։ Ղալաթիա Սէրայի կից Թիւ 157։ Ղալաթիա Սէրայի դէմի փողոցը Քիլիոնի Թիւ 6 խանութը։ Հալէպ Շարշըյի մէջ Օննիկ աղայի ճաշարանը, Մեծ Փողոց շարաբավաճառ Հաճի Սալիմ աղայի Թիւ 54 խանութը, Թարլապաշի Սերոբէ Անանեանի Թիւ 40 մթերանոցը։ Ի Գում-գաբու Օթաչօն ճատայի նպարավաճառ Հաճի Միհրան Աղայի Թիւ 21 խանութը։ Ի Լանկայ Թուլումպաճը Մէյտանի Մարտունաղայի Թիւ 113 գրօսարանը, Սանտըրճըբուր 49 Թիւ Սիմոն աղային գազինոն, Դատը գիւղ նաւամատոյցին վրայի Զանշըղլըկլըյի խանութը եւ Զաւըշը իչի Թուլումպա փողոց գարեջրատունը Մագրի գիւղ Երկաթուղւոյ կայարանին դէմի պարագան։
Հետզհետէ բացուելիք մթերանոցներն ալ պիտի ծանուցուին կարգաւ։ 691

Ֆլովէրըն շոգենաւը, Նաւապետ Բրիօր,
Լիվըրփուլէն ճամբայ կ'ելլէ դէպ ի ամսոյս 28։
Գործ. Ֆլովէրըն շոգ. ընկ.
ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ԻԼԱՆ

Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթի տայիրէսինին բէնճէրէլէրինէ եափտըրըլաճագ 16 ատէտ բանճուրըն նումունէսի վէճհ իլէ պօյա վէ վէրիլէճէք իլէ միւթէֆէրրուաթը միւթէահհիտինէ այտ օլմագ իւզրէ պէհէր ատէտի 270 ղրշ. տա թալիպի զուհուրինտէ օլուպ մահը հալ րումինին 19րնճի բէնչշէնպէ կիւնիւ իհալէի գաթիէսի իճրա օլունաճաղընտան թէնզիլ իլէ ալմագ իսթէյէնլէրին թալիպ օլանլարըն տէբօզիթօ աղչէլէրի իլէ պէրապէր նէզարէթէ միւրաճաաթլարը մուսանաֆիյէտէն կէլմէլէրի իլան օլունուր։
10 մայիս 310 3—3

ԻԼԱՆ ՇԱՊԸ ՍԱԹԸՇԼԱՐԸ

Տօն եաղը գըրէյի ճէտուէ 500, պէհէր գըրէյի ճէտուէսի 4 ղրշ., պալըք եաղը գըրէյի ճէտուէ 2,500. պէհէր գըրէյի ճէտուէսի 2 ղրշ. 25 փարա, թէլաթին եաղը գըրէյի ճէտուէ 500, պէհէր գըրէյի ճէտուէսի 5 ղրշ. 30 փարա, ֆրանսըզ եաղը գըրէյի ճէտուէ 5000, պէհէր գըրէյի 4 ղրշ. պէզիր եաղը գըրէյի ճէտուէ 250, պէհէր գըրէյի 3 ղրշ. 30 փարա, չապ եաղը գըրէյի ճէտուէ 1000 պէհէր գըրէյի ճէտուէսի 39 փարա, մազի՝ գըրէյի ճէտուէ 1500, պէհէր գըրէյի ճէտուէսի 5 ղրշ. 20 փարա, թիմուր չէնպէր գըրէյի ճէտուէ 2500 պէհէր գըրէյի ճէտուէսի 1 ղրշ. 4½ փարա։

Նիզամիյէ էյլիւլէ տնպարը իլէ Պէյքօզ Ծապալըխանէսի իչուն միւպայաա օլունմագ իւզրէ մէվզըի մինագասայա գօնուլան պալաուէ մուրագգամ 8 գալէմ տօն եաղը վէ սայիրէ ֆիյաթը մուրագգամլէրի իլէ թալիպի զուհուրինտէ օլուպ մայըսը րումինին 18ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայա իճրա օլունարագ մէզպուր կիւնտէ գարարը գաթիէսի միւթէճէքկինտէն իհալէ վէ իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 11 1—3

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
ԲԵՐԱ, Մեծ փողոց, Պօն-Մարշէ դէմ Թիւ 345

Գալֆօրուլօ Եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ այս անգամ բերել տուած են կանանց հագուստներու համար խիստ նոր ու գեղեցիկ մետաքսեայ ու բրդէ կերպասներ, գեղեցիկ ֆուլարներ ու կարգ մը մետաքսեայ բարակ կտաւներ, վերջին նորաձեւութեան համեմատ հովանոցներ, ինչպէս նաեւ վերարկուի համար նորանոր երիզներ ու նորաձեւութեան վերաբերեալ շատ մը նիւթեր։

Ցիշեալ վաճառատունը ի վաղուց անտի ծանօթ ըլլալով հասարակութեան վստահութիւնը գրաւած և ապրանքներուն գեղեցկութիւնը ընդհանուր համբաւ վայելած է։ Գալֆօրուլօ եղբարք իրենց ապրանքներուն գեղեցկութեանն ու ազնուութեանը ամէն հոգ տանելով հանդերձ՝ այդ ապրանքներուն վերջին աստիճան աժան գին որոշած են։ ԱՐՕՇ ԳԻՆ 14—20

ՌՈՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

1881 Մարտ 20ի կայս. հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերոյն դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4.000.000 րուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 55.000.000 Ֆրք.
1893ի հասոյթք 20.500.000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճրծ. է մօտ 70.000.000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Գալաթ Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փոխ. Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Փ. ՌԷՊԲԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1.000.000 „ՖԻՆԻՔՍ„ Հիմնեալ ի Լօնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետերք Անգլիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18.000.000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 618

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամուրջի դէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Տայիրէի ասքէրիյէէ ազարաթընտան Եկիւտարտա չայիր անպարը իլթիզալինտէ վազը ֆէսճի տիւքքեանըրըն միւտտէթը գոնթուրաթօսը խիթամ պուլմուշ օլտուղունտան էլէնիտէն իմթիհանը թալիպ օլանլարըն չէրաիթը անլամագ վէ փէյ սիւրմէք իւզրէ իշպու մայըսըն 20իսինէ գատար մագամը Սէրասքէրի մուհասէպաթ տայիրէսի չուպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 9 3—3

Նիզամիէ էրզագ անպարը իչուն միւպայաասը մէվգըի միւնագասայա վազ օլունան 1000 սանտըգ կազըն պէհէր սանտըղը 24½ զըրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մայըսըն րումինին 11ինճի չարշանպէհ կիւնիւ գարարը գաթիյսի վիրիլէճէյինտէն իսթէքլիլէրին պէնչշէնպէհ կիւնիւ 100տէ 5 թէմինաթ գաքչէսի օլունաճաղընտան ֆիյաթը մէգքիւրէտէն թէնզիլաթ իճրասը իլէ մէգքիւր կազըն իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 10 3—3

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ
Մարսիլեայի և Պոլսոյ մէջ կանոնաւոր բանող

Ամենէն չոգենաւը մայիս 28ին երեկոյեան ժամ 4ին (Ը. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստէն ուղղակի Տրապիզոն, անկից Պաթում պիտի երթայ։

Մինչեւ չոգենաւը ուղղակի Մարսիլեա պիտի ուղեւորի յունիս 5ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութեան

Նաւուղիէ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՊՈՒԼ
477 Մումհանէ Սիմէ-Ֆրանսէ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

MÉTHODE BROWN-SEQUARD contre DÉBILITÉ FAIBLESSE IMPUISSANCE
Elixir Séquardien "Alpha" pour les deux Sexes
Bien spécifier le sexe en faisant la commande.
PRIX DU FLACON : 25 FRANCS. - Envoi franco contre mandat-poste ou chèque sur Paris adressé au DIRECTEUR du LABORATOIRE de PRODUITS PHYSIOLOGIQUES, 10, Rue de l'Orne, PARIS.

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ Ֆրանք 8.000.000
Պահեստի գումար » 6.889.695
Տարեկան հասոյթ » 16.890.344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Գալաթ, Պաղչէ-Գաբու, Անամիատիս խան. 12, 13, 14.

ՏԻԳ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
[illegible]
ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք, ասոնց քաջհռչակ լինելոյ արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենապատշաճ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։
(Բացի կիրակէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ հինգ որ։ 114

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ութ օրը երկու անգամ կը բանին Լիվէրփուլէ և Արեւելեայ մէջ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գաթալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ադլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2143	Թրինիատա	1899
Բէտար	1876	Մորոքքօ	1855
Շէրաթըրի	1614		

Բեռոց չոգենաւը, նաւապետ Վար, Լիվըրփուլէն հոս պիտի հասնի դէպ ի ամսոյս 25։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՈՐՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4.000.000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35.000.000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
726 Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիթալ խան.

EMULSION SCOTT

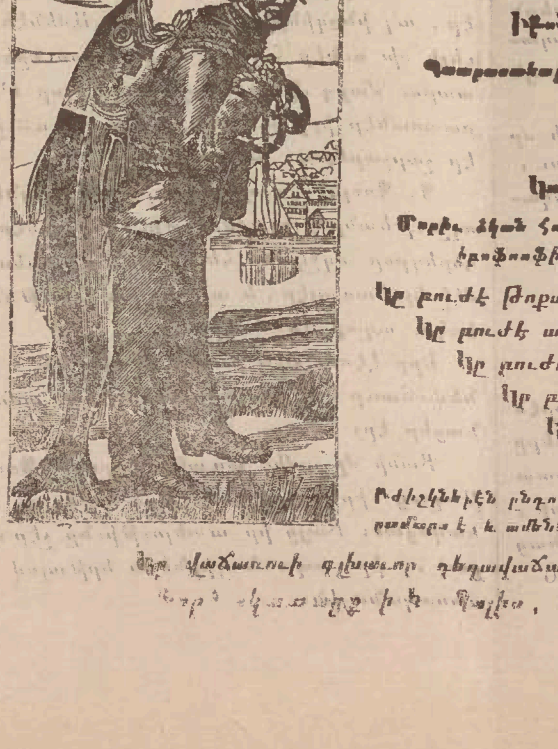

(ՍԳՈԹԻ ՕՇԱՐԱԿ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ
Իփոփոսֆիթ ով կիր և սոտայով
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորու ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իփոփոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն

Մեր վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
[illegible] ի Կ. Պոլիս, ՀԷ[illegible] ԵՒ ՀԱՒՐԷԼ

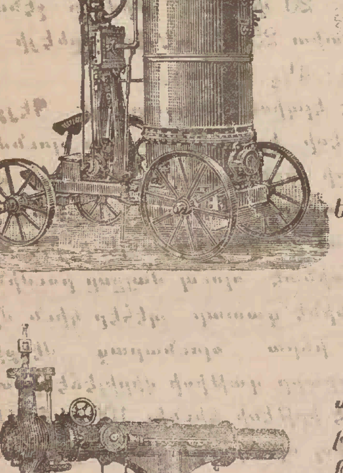
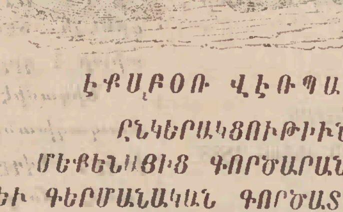
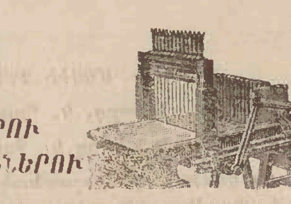

ԷՔՍՓՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

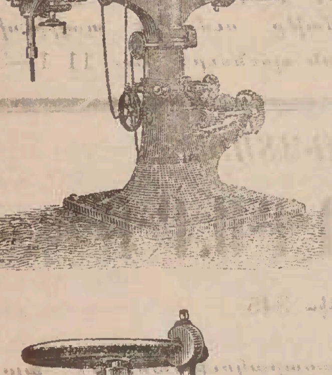

Մեքենաներու և գերմանական այլ արհեստական նիւթերու ցուցադրութիւն ի Ղալաթիա, Բերչէմպէ Բազար Թիճարէթ խան (նախկին կեդրոնատեղի ծխախոտի Ռէժիի)

Արհեստական, երկրագործական, ճարտարապետական, նաւային և այլն, և այլն ՆԻՒԹԵՐՈՒ և ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄ.

Տեղեկութիւնք կը տրուին մեքենաներու, ամբողջ գործարաններու գետեղման վրայ։

Ցուցադրութեան մէջ կը գտնուի միշտ գեղեցիկ ընտիր մը զանազան մեքենաներու, ջրհաններու, խոհանոցի նիւթերու, գերմանական լինօլէօմի և այլ վաճառքներու։

798

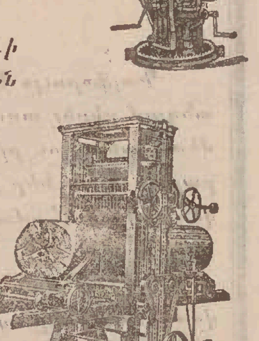
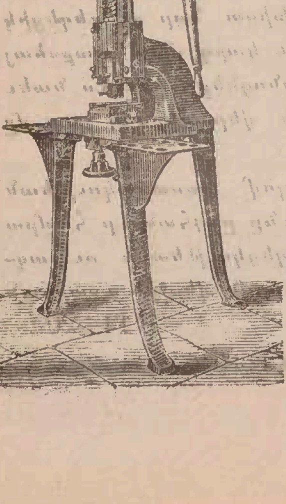

Vollgatter

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1894 Ապրիլ 2էն սկսեալ մինչեւ 1894 Մայիս 16

(Բացի կիրակի օրերէն) Ծովակողմն եզերքէն
Կամուրջ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութիւն

Ժ. Վ. Թ.
11 40 Ենմ. Մգպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր. Հս. [Ր. Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի հաղրդ.] 39
12 45 Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹԷՆ. Պօյ. Ր. Հիս. Ր. Հս. շոգ.ին կը հաղորդակցի։ 40
1 15 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մգպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշկ. Չպք. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. Օրթ. Գնտ.ի շոգենաւուն հետ կը հաղորդակցի] ուր. օրերը Օրթ.է զատ Չնկ. Վնք. Պէյլ. Գգկ. Պշր. 37
2 — Ենմ. Մգպ. Պէօր. Թրպ. Ենք. Պշր. Ենք.ի շոգենաւուն կը հաղորդակցի] Ուրբ. Ները Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս. (Ր. Հս.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդկցի։ 38
2 30 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Դուրչ. Օրթ. Պէշկ. բացի ուր.է]։ 21
2 35 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նմտոյց.ներն հանդիպելով Օրթ. Պշր. պիտի երթայ։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Օրթ. Վնք. Չնկլ. Պէյլ. Գգկն. Պէշիք։ 18
3 15 Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. (Ր. Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ. Ները Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 20
4 30 Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հ. Պէպ. Պէշր. Պպր.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն. Դրչ. Օրթ. 40
5 45 Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէգ. Ենք. ՍԹԷՆ. Միր. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օր. Պշ. 19
7 — Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թպ. Պէգ. Բշպ. Են. Մկ. Գնլ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Ար. Չնկ. Պէյլ. Օր. Գգ. Պշ. Իս. 25
8 — Ա. Ր. Գվ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օր. Պշր. 18
10 10 Ր. Հիս. Չնկ. 38
10 10 Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Արն. Օրթ. Պշր. 28

Ենիքէօյէն Կամուրջ ելնող շոգենաւ
11 35 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 20

Պէպէքէն Կամուրջ ելնող շոգենաւ
11 30 Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 25
12 — Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 20
12 30 Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 33
12 5 Ր. Հս. Պէպ. Արն. Դր. Օրթ. Պշր. 19
1 — Պէպ. Արվ. Դրչ. Օրթ. Պշր. 25
1 35 Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Դրչ. Օրթ. Պէշր. 32
2 15 Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 19
2 50 Օրթ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 37
3 — Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 21
3 35 Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 23
4 10 Ր. Հս. Պպ. Արն. Դչ. Օթ. Պշր. Դպ. բացիՈւրբ.է 32
4 10 Օրթ. Պշ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 18
4 45 Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. Դպ. 21
5 30 Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. բացի Ուր.է 38

Անատոլու եզերքէն Կամուրջ ելնող շոգենաւ
11 30 Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգկ. 32
11 45 Պէյգ. Բշպ. Չպք. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները բացի Օրթ.էն Վան. Չնկ. Պէյլ. Գգկ. 33
12 20 Պէպ. Գն Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգ. Պշր. բցի Որ.է 28
1 35 Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշր. 39
12 40 Պէյգ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հ. Գտ. Պէպ. Արն. Չնկ. Պէյլ. Օր. Գգկ. Իսկ. Պշ. Գպպ. 23
2 — Պէյգ. Բշպ. Չպք. Գնլճ. Ա. Հիս. Գնտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղորդակցի ուր.ները Օրթ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգ. Պշր. 37
2 45 Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգ. Իսկ. բացի Ուր. 28
3 15 Պէյգ. Բշպ. Չպք. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Օրթ. Պշր. (Գնտ. շոգ.ին հետ կը հաղրդ.) Ուրբ. Ները Օրթ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշր. 18
4 5 Քանտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգ. Իսկ. բացի Ուր.է 39
4 30 Պէյգ. Բշպ. Չպք. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. (Գնտ.ի շոգ.ին կը հղրդկ.) Ուր. Ները Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշր. պիտի հանդիպի 33
5 10 Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշր. բացիՈւր.է 37
7 — Մրկ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գգկ. Իսկ. Պշր։ Հնգշ. օրերը Օր. Պշ. չկայ 23
9 — Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Չպ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ. 21
10 10 Պէյգ. Գնլ. Ա. Հս. Չնկ. Պէյլ. Պշ. 20
10 20 Ա. Հս.էն ուղղակի կամուրջ 33
11 5 Գգկ.էն » » բացի Ուր.է 22
11 20 Վնք.էն » » » » 19
11 55 Գգկ. Իսկ. » » 11

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Ծովակողմն եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը
12 30 Պշր. Օրթ. Դրչ. Արնվ. Ր. Հիսար 32
1 15 Պշր. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Պօյճ. Ենիք. Թրպ. Պէօյ. Մէգր. Ենմ. ուր.ները Պէյգ. պիտի հանդիպի 20
2 30 Պշր. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. Ենմ. 40
3 5 Գպպ. Պշր. Իսկ. Գգկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Միրկ. Ենք. Բշպ. Պէյգօզ Թրպ. Պէօյ. Մէգ. Ենմ. ուր.ները 3 35ին։ 25
3 20 Պշկ. Օրթ. Արնվ. Գնտլ. բացի ուր.է 39
4 — Պշր. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. Ենմ. 19
4 40 Պէշ. Օրթ. Դրչ. Արնվ. Պէպ։ բացի Ուրբ.է 38
5 15 Իսկ. Պշր. Գգկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Չպք. Մրկ. 23
6 — Գպպ. Պշր. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. Ենմ. Գվգ. ներ 18
7 — Պշր. Իսկ. Գգկ. Պէյլ. Չնկ. Արն. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. 21
8 30 Պշր. Օրթք. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենիք. Թրպ. Պէօյ. Մգպ. Ենմ. 28
9 25 Պէշ. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հիս. 38
10 — Ր. Հս. Միրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգր. Ենմ. բացի ուրբ.է 40
10 5 Պշր. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. Ենմ. Ուրբ. ները 10վայրկեան ետքը 37
10 45 Ր. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹԷՆ. Ենիք. Թրպ. Պէօյք. Մէգ. Ենմ. Ուրբաթները չկայ 18
11 20 Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէգ. Ենմ. 38
11 40 Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. (*) 20
(* Օրը գէշ եղած ատեն ՍԹԷՆ. չկայ։

Կամուրջէն Պէյքոզ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը
12 25 Կամրջ.էն ուղղ. Պէյգէք 25
1 40 Ուղղ. Պէյգէք 19
2 55 Ուղղ. Պէյգէք 23
4 — » » Ուր. Ները Իսկ. Պէյ. Չնկ. 32
10 35 Պշր. Օր. Դրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուրբաթէ 23
11 15 Գպպ. Պշր. Օթ. Դչ. Արն. Պպ. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք. 21
11 45 Պշր. Օրթ. Դրչ. Արն. Գնտ. 25
12 15 Պշր. Օրթ. Դրչ. Արնվ. Պէպէք 19

Կամուրջէն Անատոլու եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը
1 — Ուղղակի Ա. Հիսար 39
1 45 Պէշկ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկ. Գանտ. Ուրբաթները 2ին Ր. Հիսար եւս պիտի հանդիպի 28
2 45 Իսկ. Գգկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպք. Բշպ. Պէյգ 33
3 15 Իսկ. Պէյլ. Չէնկ. Ր. Հիսար (բացի ուր.է) 32
4 15 Իսկ. Պէյլ. Չէնկ. Գգկ. Գանտ. բացի ուրբ.է, 37
8 45 Պշր. Գգկ. Պէյլ. Չնկ. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Բշպ. Պէյգ. 20
9 30 Պշր. Գգկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիս 33
10 20 Պշր. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպք. Բշպ. Պէյգ. Մէգ. Ր. Ա. Գավագներ 39
10 30 Պէշր. Պէյլ. Չէնկ. Վանք. Ուրբ. Ները Իսկ. Գգկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Վնք. Պէօյք. 19
10 40 Իսկտ. Գգկ. բացի ուրբաթէ) 25
11 — Գպպ. Պշր. Գգկ. Պէյլ. Չէնկ. Վնք. Գնտլ. Պէպ. 32
11 18 Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպք. Բշպ. Պէյգ. 33
11 30 Իսկ. Գգկ. բացի Ուրբաթէ 11
12 — Պէշր. Գգկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանք. 28

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
11 30		11 50	
12 —		12 15	
12 30		12 45	7 —
1 —		1 20	7 30
1 30	7	1 50	8 20
2 —	8 10	2 15	9 5
2 30	8 Վսփ.	2 50	9 50
3 —	8 50	2 45 Վսփ.	10 20
3 15 Ֆէրպ.	9 30	3 25	10 30Ֆէրպ
3 30	9 45 Ֆէրպ.	4 —	10 40 Գգկ.
4 15	10 20	4 35Ֆէրպօթ	11 —
4 35 Վսփ.	10 55 Գապ.	5 —	11 30Ֆէրպ
4 45 Ֆէրպ.	11 — Գուզկ.	5 15 Վսփ.	11 30Գգկ.*
5 —	11 — Ֆէրպ.	5 35Ֆէրպօթ	11 50
5 35	11 20	5 30	— —
6 15	12 5	6 25	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
— —	— —	— —	— —
11 30	7 —	11 50	6 25
12 15	8 10	12 15	7 30
1 —	8 20Վսփ.	1 —	8 20
1 45	9 —	1 25	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45Ֆէրպ.	3 25	10 15
4 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 25 Վսփ.	10 50Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 30Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 —Ֆէրպ.	4 30	11 30Ֆէրպ.
5 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 15 Վսփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	6 15Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԽՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հարէմէն Սալաճագ բացի Ուր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
3 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իսկիւտար
5 35 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իսկիւտար

Ծան. — Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։